

pen

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
30. avgusta,
2001,
77. številka

... načmignen lepin očén.

3. septembra ne pozabite speči makove potice za vašega šolarja, Pen pa pride spet 27. kimavca.

Recept za makovo potico

v kuharski knjigi BOUG ŽEGNJAJ, kuharskega mojstra Branka Časarja, na strani 30. Za šolarsko potico strogo prepovedan rum v makovem nadevu!

FRBO in ČIRO
rešujeta Muro

PRISLUŠKOVANJE...

Čiro BLAŽEVIĆ, trener trenerjev in daleč najboljši na svetu, je ekskluzivno za naš list poziral, potem pa razgalil dušo "Pentutarju" FRBU...

"Za granico čemo lako, sine... Ali, kaži mi, kako bi mogli izvesti svjetsko čudo i dogovoriti susret sa Murom?!"

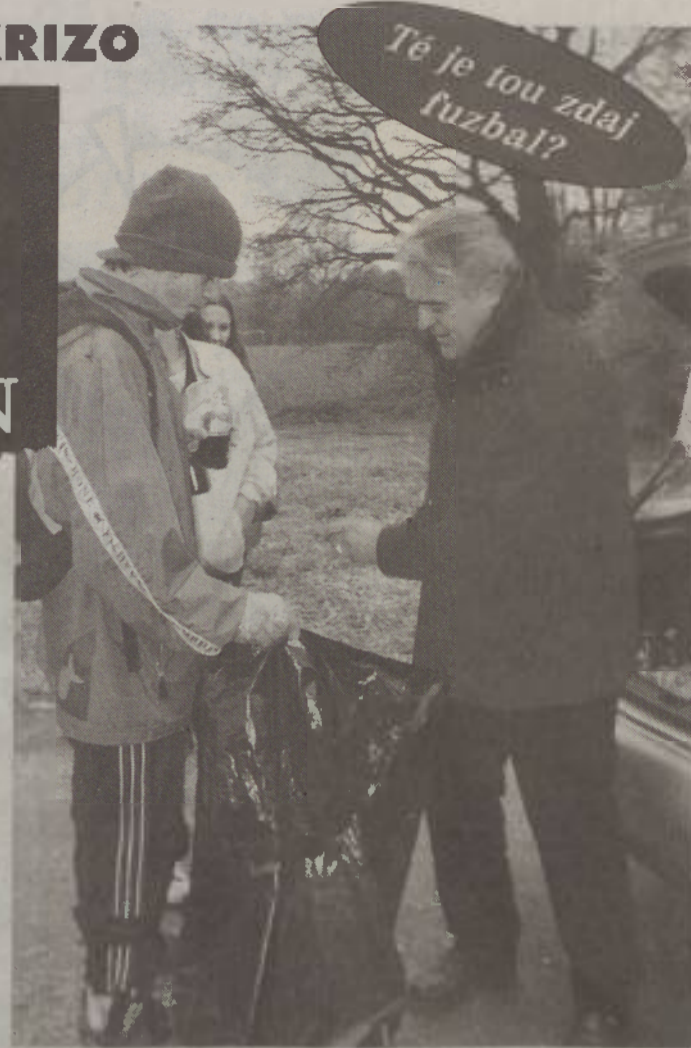
FRBO: "Možda jednom; kada budeš svijetski prvak - sa Iranom!"

Foto: FRBO

IZ KRIZE V KRIZO

MURIN
ŽAKELJ
JE
PRAZEN

Značilnost soboškega žogbrca je, da pada iz krize v krizo. Predvsem ko gre za vodenje edinega prekmurskega prvoligaša. Tega dejstva ni spremenil niti novo-pečeni klubski direktor, nekdanji trgovec s pijačami, JOŽE VOURI. Nedavno je izjavil, da bodo začeli prodajati mlade in neperspektivne igralce in jih - če se bodo ti drugje izkazali - kupili nazaj! Za polnjenje klubskega žaklja obstaja očitno kar nekaj izvirnih receptov ... ZABAR

Zasedba **OBRAMBA (BREZ ZAŠČITE)**

mejnega prehoda Razkrižje

Pentute so ujele v objektiv močno militarističen prizor - policisti, vojaki, TV-snemalec, politiki. Vsi skupaj zbrani na mejnem prehodu RAZKRIŽJE, kot da bi ga zasedli. K sreči pa je šlo le za eno od slovesnosti ob 10-letnici osamosvojitve. JOG

Drüjgo neščemo,
svoje ne damo ..

Blatoborba se reče novi športni panogi, v kateri tekmujejo vsako poletje v SELCAH. Ne gre sicer za znano jadransko letovišče, pač pa za prav tako (če ne še bolj) prijeten kraj v Slovenskih goricah. Za Regijo je pomembno, da je med sedmimi blatoborskimi ekipami (SELCE, DUPLEK, BOLFENK, PRODNICE, DESTRNIK, JUROVSKI DOL IN KAPELA) zmagala slednja. Najboljši so bili v klasičnih blatoborskih panogah, kot so rokomet, klasične borbe, vlečenje vrvi in vožnja »šajtrg«. gegra

V blatu najboljši Kapelčani

SELCE

Domači gasilci so ponudili odličen servis. Odrešitev se v tem primeru imenuje gasilska cisterna s tekočo vodo. Pentute so izvedele, da so na »gasilsko-vodni« način obdelali tudi nekaj gledalcev, ki so »naključno« končali v blatu ...

Za KAPELO so zmagali SLAVKO HAJDINJAK, ANDREJ HAJDENEK in MARJAN ZAMUDA. Z njimi je stopil pred objektiv tudi JOŽE DRUŽOVIČ z JANŽEVEGA VRHA, ki je eden začetnikov blatne omame v Selcah, opravlja pa tudi vlogo razzodnika med razgretimi blatoborci.

DOPUSTI 2001

Lendavki »polžupan« JOŽE KOCON, ki je z eno nogo v LENDAVI (ČENTIBI), z drugo pa v BUDIMPEŠTI, se vedno raje vrača v rodni kraj. Omislil se je celo peskovnik in vedno, ko se vrne, se Jožika prepusti čarom puščavskega ambianta. Pentute so izvedele, da na ta način z odprtimi očmi sanjari o nafti pod peskom ... frbo

Jožika se igra v pesku

Ez az!

Té je tou zdaj pamet?

Blatoborci pravijo, da je užitek edinstven, neponovljiv. Četudi si blaten od glave do pete in ga čutiš (blato, da ne bo pomote!) povsod - v očeh, nosu, ušesih, ustih ...

VROČEEEE

Ote se čupat!

Varčujmo

z vodo! Nemarnost pri hotelu Vivat

Neznosna avgustovska pripeka nas je prisilila k dejanjem, ki jih sicer ne počnemo – več smo pili, se na tak ali drugačen način osveževali.

To velja tudi za mladenko v črni posodi: najprej se je sicer želela okopati v 200-litrskem škafu, pa je po radiu slišala, da je treba z vodo varčevati. Tudi v manjši posodi je bilo lepo, skromnost pa je že tako ali tako pregovorno lepa čednost!

*Če pa nega voděj,
ka bi nabrusili kosěj!*

Verjetno se še spomnite, da je gostovala 21. julija v Murski Soboti Siddharta in nastopila dvakrat v istem dnevu: zvečer na glasbenem, popoldan pa na travnatem »odru«, ko jih je izzvala na nogometni dvoboj ekipa Murskega vala. Na uho nam je prišel podatek, da so člani skupine in njihova tehnična ekipa navdušeni žogobrcarji in da vsak dan pridno trenirajo. Čeprav jim ni v navadi, da se pomerijo z drugimi ekipami, še posebej ne na dan koncerta, so tokrat naredili izjemo in pod »pritiskom« avtorja teh vrstic pobrali vrženo rokavico. Le kamer, mikrofonom in oboževalk naj ne bi bilo. Naš fotoreporter se je vseeno znažal, zato imate priložnost videti njihove tokratne izjemno atraktivne drese – odigrali so »zgoraj brez«. In tudi zmagali so, z golom v zadnji minuti. Na igrišču so pustili »srce in dušo«, tako kot na svojih koncertih. Murskovalovci so povabljeni v Ljubljano na revanšo.

Pri ekipi Murskega vala je manjkal legendarni vratar Robi Perš, sicer bi tekmo radijci zlahka dobili, pri Siddharti pa klavirist Tomaž Rous, prekmurski rojak, ki je med tekmo obiskal sorodnike v Murski Soboti; bobnar Boštjan, ki ni tvegala nastopa zaradi možnosti poškodbe noge, in saksofonist Cene pa sta le navijala za svoje.

Pevec Tomi med dekletji ni samo najbolj popularen član skupine, ampak je bil na tekmi tudi najboljši strelec. Pen ekskluzivno objavlja fotografijo »razgaljenega« Tomija.

Na tekmi ni manjkalo lepih in atraktivnih potez. Kitarist Primož B. je v zračnem »krotenju« žoge našemu z Vestnika »uvoženemu« Tomu Kôlešu nagnal strah v kosti.

FOTO Jure Z.

Igor Žabot

GRADBENE AFERE

So mistru Benu gradili na črno?

Ondan si je
štirinožec MISTER
BEN zaželel novega

bivališča. Staro je bilo bojda pretesno in brez terase. Lastnik FRANC KOSI (Avto FRČ) iz ILJAŠEVEC je ročno napravil načrt, po katerem je projekt udeležil ANTON BOŽIČ (da bo zadeva 100%, mu je pomagal JANI FARKAŠ). Zadeva sploh ne bi prišla v javnost, če si neskromni Ben ne bi zaželel še

klimatske naprave. Ko so jo vgrajevali, je to namreč prišlo na uho gradbenemu inšpektorju, ki je gradnjo nemudoma ustavil, saj razen načrta ni bilo urejenih papirjev.

Predvsem pa ne lokacijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja. Ben je tako žalosten, podobno pa Radgončanka SIMONA VAJS, ki se največ družijo z njim.

Na fotografiji: lično Benovo hišo peljejo v neznano ...»

*Pes tudi
more
meti
gradbeno?*

jog

PENTUTE OPOZARJAJO

Pohvalno je, da smo se na našem koncu prvi v državi slovenski lotili izboljšanja standardov ljudem v jeseni življenja. Prav nič spodbudno pa ni, da je v okolici hotela za starejše VIVAT v MORAVSKIH TOPLICAH prava mala džungla. Če ne drugega, se to ne spodobi že iz spoštovanja do starejših, da niti ne pišemo o pomembnosti urejene okolice za turistično razcvetele Moravske Toplice!

Siddharta : Murski val 5:4

RAZMIŠLJANJE

Marija Cmager,
Razkrižje

Poletni meseci so bili za Slovenijo zelo pomembni. Morda se večina Slovencev niti ni prav zavedala, da se z določanjem meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško rešujejo številne življenjske usode ljudi, večinoma nas navadnih in preprostih, ki smo zaradi neživljenjsko postavljene meje med obema sosednjima državama trpeli polnih deset let. Razen kakšnega posameznika in morda še kakšnega dobronamernega novinarja se našemu trpljenju nihče ni posvečal. Še več, večina ljudi je bila - prej kot s temi ubogimi posamezniki - na strani državnih organov, carinikov in policistov, ki so velikokrat zaradi svojega vzvišenega in arogantnega odnosa do teh posameznikov povzročali incidente in spore na meji. Nekateri od teh sporov so šli celo tako daleč, da so se končali na sodišču. Samo zaradi korektnosti in razumevanju nerešenih obmejnih problemov s strani sodne veje oblasti je pripisati, da so se ti spori med organi carinske službe in navadnimi občani končali v prid slednjih.

Država Slovenija, natančneje njen Državni zbor, je pred kratkim končno ratificirala Spo-

Novo

upanje

po desetletju more

razum o maloobmejnem prometu in sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Pričakovanja nas obmejnih prebivalcev od tega sporazuma so velika. Toda sam sporazum na papirju še ne rešuje prav ničesar. Nič se v življenju nas posameznikov ne bo spremenilo, dokler se ta sporazum ne bo dejansko začel uresničevati. Kdaj bo to, je drugo vprašanje, ker te dni so odgovorni politiki najbrž na dopustih in morda se bodo k uresničevanju sporazuma vrnili zopet jeseni.

Še pomembnejši pa je sporazum o meji med Slovenijo in Hrvaško. Toliko smo seznanjeni, da vemo, da besedilo tega sporazuma predvideva korekcijo državne meje prav pri naši domačiji, tako da bo imela naša hiša dostop v notranjost Slovenije po slovenskem ozemlju. Poleg tega bodo k Sloveniji med mejnima prehodoma Razkrižje in Banfi priključene še tri hiše. Vse to je lepo in prav, toda kdaj bo sporazum dokončno sprejet v obeh parlamentih, tako hrvaškem kot slovenskem, in kdaj bo ta meja dejansko označena v naravi, to je vprašanje, ki muči nas državljane Slovenije, ki živimo že deset let v nemogočih razmerah. Kajti tudi takrat, ko bo sporazum že dokončno sprejet, so potrebna konkretna dejanja. V našem primeru je konkretno dejanje to, da se mejni prehod Razkrižje, zaradi katerega imamo toliko težav mi pa tudi tisti ljudje, ki prihajajo k naši hiši, saj so izpostavljeni enaki kontroli, kot če bi potovali v notranjost Hrvaške, mora »preseliti ob novo mejno črto tako, da bomo imeli vsi prebivalci, ki sedaj živimo med obema mejnima prehodoma (Razkrižje in Banfi) prost dostop do svojih domačij po slovenskem ozemlju, in da nam ne bo treba vsak dan prek mejnega prehoda. To pa je že druga zgodba, ki se je v tem trenutku tisti, ki državno mejo določajo, najbrž niti ne zavedajo. Z določitvijo državne meje na papirju in tudi v naravi vsi življenjski problemi nas obmejnih prebivalcev še niso rešeni.

»Rada imam svojo družino, rada imam svojo službo in rada imam otroke«

Ko je prvič prišla v Slovenijo, so ji bile najbolj všeč hiše. »Na Madžarskem so skorajda vse hiše enake oblike in velikosti, stojijo ob cestah in imajo enake fasade. Pri vas pa je bilo vse tako raznoliko in raznobarvno, dvorišča so bila urejena in čista,« se spominja Barbara Miholič svojega prihoda v našo deželo. Tudi avtomobilov je bilo na cestah več kot sredi osemdesetih na Madžarskem, kjer so se večinoma prevažali z vlaki.

Kako so se končali dnevi slovenske kuhinje na Madžarskem za Barbaro in Slavka Miholiča

Morje je morje

Barbara prej o Sloveniji ni veliko vedela. V šoli so se takrat učili le o Jugoslaviji, ki ima šest republik in dve avtonomni pokrajini ter glavno mesto Beograd. Le enkrat je v gimnaziji sošolka omenila, da gredo z družino na počitnice v Dubrovnik na Hrvaškem. »Takrat sem si mislila, kako je lahko srečna, da gre na morje v Dubrovnik, saj so bile večini Madžarov takrat takšne počitnice skorajda nedosegljive. Sploh si nisem mogla predstavljati, da bom tudi jaz nekoč lahko obiskala znamenito mesto ob morski obali. Pa so se stvari obrnile drugače, prišla sem v Slovenijo in čez nekaj let sem tudi jaz obiskala Dubrovnik. Zelo rada imam morje. Pri nas na Madžarskem imamo sicer Balaton, toda to je blatno jezero, morje pa je vseeno morje,« nam je razložila Barbara.

Miholičevi od leve proti desni: Barbara, Ingrid in Slavko.

Slovenska kuhinja na Madžarskem

Potovanje pa je krivo, da je Barbara sploh prišla v Slovenijo, vendar takrat ni potovala ona, temveč je na Mažarsko pripotoval njen mož Slavko, ki je po poklicu kuhar. Pred več kot petnajstimi leti so bili namreč v Sombotelu dnevi slovenske kuhinje, Barbara pa je tam praznovala 20. rojstni dan. In niso ji bile všeč samo slovenske jedi, veliko bolj ji je bil všeč mladi mož, ki je jedi pripravljaj. Po njegovem odhodu iz Madžarske se je dogajala najprej dve leti ljubezen na daljavo. »Jaz sem pisala njemu, on je pisal meni. Najbolj smešno pa je bilo, da jaz nisem govorila slovensko, on ni razumel madžarsčine. Sporazumevala sva se v nemščini,« se je nasmehnila Barbara, ki je takrat živela v vasi Külsövat, ki je od Sombotela oddaljena okoli šestdeset kilometrov. Seveda so pisma kmalu zamenjali obiski, toda proti koncu osemdesetih ni bilo tako lahko priti iz Madžarske na obisk v Slovenijo in obratno. Slavko je moral vedno najprej napisati vabilo, s katerim je šla potem Barbara na policijo. Tam so pismo pregledali, razmislili o njem in nato Barbari odobrili odhod v Slovenijo. To se je dogajalo vse do leta 1985, ko sta se Barbara in Slavko odločila, da se poročita. Poročilo je bilo na Madžarskem, nato je morala Barbara eno leto čakati na stalno vizo za bivanje v Sloveniji, potem pa sta se preselila v našo državo, natančneje na Tišino, kjer je Slavkova domačija.

prihodu govorili, da se nikoli ne bo naučila pravilne slovenščine, ker je to zelo težek jezik. Potrebno ji je bilo le pol leta, da se je naučila večino slovenskih besed. »Spominjam se, kako me je tašča nekega dne poslala v trgovino, ki ni bila samopostrežnica. Za vsako stvar, ki si jo želel imeti, si moral povedati prodajalki, da ti je jo prinesla. Mene ni bilo sram. Tašča mi je kot otroku napisala na listek, kaj potrebujemo, jaz pa sem nato pred prodajalko in pred celo trgovino počasi v slovenščini izgovarjala napisane besede. Smeha je bilo veliko, toda domov sem prinesla vse, kar smo potrebovali,« je povedala Barbara.

Pred radijskim mikrofonom

Družina Miholič je stanovala na Tišini približno šest let. V začetku je bilo Barbari težko, saj prva tri leta ni imela službe. »Takrat sem pomagala na kmetiji. Morali bi me videti, kako dobro vozim traktor,« se je nasmejala Barbara. Prvič se je usedla na traktor, ko ni bilo doma na kmetiji nobenega moškega, na nebu pa se je pripravljalo k nevihti. Zunaj je bilo seno, ki ga je bilo treba hitro spraviti na kup, pa se je Barbara usedla na traktor in se z obračalnikom odpeljala na polje. Prve vrste sena, ki ga je spravila na kup, so bile videti kot proga za slalom, nato pa je že šlo.

Njej mož je delal v banki v Murski Soboti, ko je nekega dne prišel domov in povedal, da je slišal, da iščejo na radiu v Murski Soboti napovedovalke za program v madžarskem jeziku. Pri tem je Barbara povedala: »Prepričal me je, da sem se tudi jaz odpravila na avdicijo. Ko sem stopila skozi vrata radijskega studia, sem imela veliko tremo, a očitno mi je šlo dobro, saj so me sprejeli.

Najprej sem prebiral poročila, program pa so takrat še snemali. Pozneje pa smo brali 'v živo', to pa je imelo zopet svoj čar. Takrat je bil madžarski program na isti frekvenci kot radijski program Murskega vala, oddajali pa smo dve uri na dan. Prvič, ko je Barbara prebiral čestitke, jo je poslušala tudi njena mama na Madžarskem, saj so radijski valovi segli tudi do tamkajšnjega radijskega sprejemnika. Ker je bilo to ravno na mamin rojstni dan, je Barbara čestitala tudi njej. »Pri mami so bili zbrani vsi moji sorodniki, mama pa je točila solze sreče, ko me je slišala, kako ji čestitam,« je pripovedovala Barbara.

Prvi obisk v trgovini

»Najprej sem v slovenščini znala povedati le dober dan in hvala lepa,« se spominja Barbara, ki danes govori odlično slovenščino in skorajda nihče ne bi opazil, da ni od rojstva živela v Sloveniji. Vsi sorodniki so ji ob njenem

Sombotel

Na Madžarskem sicer imajo Balaton, ki pa ni morje, temveč blatno jezero. Barbara ima rada morje in tudi tale fotografija je nastala ob morju, čeprav slednjega na fotografiji skozi okna ni videti.

Še zdaj se z možem in hčerko velikokrat odpravi na Madžarsko. Barbara ima tam tri brate in sestro, ki včasih pridejo tudi na obisk v Slovenijo.

Sanjska služba

Zaposlitev na radiu pa ni bila stalna, zato si je Barbara poiskala še službo pri keramičarju. Dela je bilo veliko, včasih tudi ob sobotah in nedeljah, zato se je morala čez nekaj časa radiu odpovedati, to pa je storila z zelo težkim srcem. Radijsko delo pogreša še danes. Toda redna služba je pač redna služba. Tam je bila zaposlena šest let. Po šestih letih je šlo podjetje v stečaj. »Imela sem veliko srečo, saj sem bila brez službe le tri tedne. V vrtcu v Prosenjakovcih je bilo prosto delovno mesto in takrat so me zaposlili najprej za štiri ure,« je povedala Barbara. Mož Slavko pa se še vedno ukvarja s kuhanjem. Poleti in pozimi kuha v planinski koči v avstrijskem Volarbergu, Barbara pa je zdaj že tri leta zaposlena v vrtcu v Moravskih Toplicah. »Rada imam svojo službo, rada imam otroke, in če bi me kdo vprašal, ali bi želela to službo zamenjati za katero drugo, bi glasno odgovorila, da ne,« je dejala Barbara. Ni dneva, da ne bi šla z veseljem v vrtec, kjer se vsi dobro razumejo. In če se zaposleni med sabo razumejo, potem so toliko bolj zadovoljni tudi otroci, ki so čez dan v vrtcu.

Strokovna literatura

Pri tem je dodala, da ji je bilo na Madžarskem vedno žal, da ni šla v vzgojiteljsko šolo, temveč se je odločila za gimnazijo. »... in če ne bi prišla v Slovenijo, morebiti nikoli ne bi delala tega, kakor počnem zdaj in kar sem si vedno želela početi,« je komentirala Barbara, ki je pred nedavnim v Sloveniji končala tudi šolo za vzgojiteljske pomočnice. Povedala je še: »Ni bilo lahko brati strokovno slovensko literaturo, saj se strokovni izrazi zelo razlikujejo od jezika, ki ga govorimo v Prekmurju. Še zdaj se čudim, kako sem se prebila skozi psihologijo in vse njene izraze.« Barbara je bila vztrajna in zdaj ji ni žal. Veselje za delo med ljudmi je podedovala tudi hčerka Ingrid, ki se je zdaj vpisala na medicinsko šolo.

Mož je vedel

Na vprašanje, ali kaj pogreša Madžarsko, je Barbara odgovorila, da bo vedno v njenem srcu, toda zdaj se je že navadila na življenje v Sloveniji in domotožja že nekaj let ni več. V začetku pa je bilo težko. »In ko je moj mož videl, da sem nervozna, da je z mano nekaj narobe, je samo mirno dejal: Ja, dobro je. Bomo šli konec tedna na Madžarsko. In smo šli.« Še zdaj komaj čaka, da pride domov, da vidi svojo mamo. Pravzaprav ima tri domove. Ko gre na Madžarsko, pravi, da gre domov, ko gre iz Madžarske v Slovenijo, pravi, da gre domov, in ko gre iz Murske Sobote na Tišino, tudi pravi, da gre domov. Tudi Slavko se je naučil madžarščine. Na začetku je znal le nekaj besed, zdaj se sporazume skoraj o vsem.

Vrt pred hišo

Barbara si v bližnji prihodnosti želi le svojo hišo. Skoraj takšno, kot so ji bile vseč takrat, ko je prišla prvič v Slovenijo. Stanovanje v bloku je majhno, omare so prenapolnjene. »Pred hišo pa bo moral biti vrt,« je še dodala Barbara. Drugega v družini ne potrebujejo, saj se imajo radi. Ljubezen in prijaznost pa sta tudi tisti, ki ju Barbara deli v svoji službi najmlajšim, da ju bodo tudi oni znali deliti naprej, ko bodo veliki.

Dejan Fujs

Avgust je mesec dopustov, morja in sonca, kislh kumaric. Skupščine, parlamenti in sabori so zaprti, gledališča so se preselila na obalo, pod vedro nebo, tatovi veselo vlamljajo v prazna stanovanja po prestolnicah, na Hrvaškem je vsak dan več prometnih nesreč; bahati vozniki mercedesov in drugih dragih avtomobilov so letos povzročili največ nesreč, v njih so izgubili življenja tudi bahati lastniki avtomobilov. Toda dnevi požirajo preteklost, kot sončni žarki topijo sladoled.

Hrvaške kisle kumarice

Na veliko mašo, na proščenje, je minilo leto dni od smrti nadarjene štiridesetletne hrvaške igralka Ene Begović. Smrtno se je ponesrečila, ko je padla iz napačno parkiranega džipa; ta je nato zdrsel čez rob vzpetine, se prevrnil in padel nanjo. Vest je bila pretresljiva, njena smrt je ohromila hrvaški kulturni svet, kajti nadarjena

Enin soprog Dikan Radeljak v družbi kontroverzne pevke Alke Vuice.

igralka je pustila za sabo niti ne leto dni staro hčerko, zaradi katere se je nameravala odreči gledališki in filmski karieri in se posvetiti družinskemu življenju. Producenti slovenske televizije so jo redno vabili v svoje televizijske nadaljevanke, pri zadnji sva sodelovala tudi midva. Učil sem jo slovensko in češko izgovorjavo. Bil sem njen gost v njenem stanovanju na Cvetličnem trgu v središču Zagreba - ki je spominjal in še vedno spominja na pariške trge (letos je bil pred vhodom v njeno stanovanje ubit eden od podzemeljskih voditeljev Šliko). Bila je šarmantna, duhovita, razgledana in polna življenjske energije, zaljubljena v umetnost in gledališče, pri filmu uspešna Vrdoljakova igralka iz Glembojevih, ki je imela prijatelje tudi med slovenskimi igralci. Zdaj so se v časopisih in hrvaških tednikih pojavile novice - in bile takoj demantirane -, kako njen soprog Radoljak,

Plakat za film v zasebni produkciji Ljubezenska zgodba iz Dubrovnika.

vdovec, hodi z njeno prijateljico Alko Vuico, znano popevkarko, ki je prepevala v zadnjem času v krajih od Beograda do prekmurske Pušče. Vse to sodi v novinarsko rubriko kislh kumaric. Ob tej priložnosti je izšlo nekaj fotografij omenjenih osebnosti, nastalih na dubrovniški terasi pred hotelom Šeherezada. Vsi gosti na terasi so bili pred dnevi oblečeni v bele obleke, ki naj bi bili kostimi za nov hrvaški film, ki ga plačujejo, v njem igrajo in se ob njem zabavajo člani hrvaškega jet-seta. Njihova imena širši slovenski filmski javnosti najbrž niso posebno znana, vendar so zanimiva. Tu je znani svetovni filmski fotograf Čedo Komljenović, nekoč poročen s slovensko manekenko Mojco Platner, tu je pevec Vlado Kalember, tokrat scenarist in igralec v filmu. Sam je napisal nikoli objavljeno novelo Spomini na neko ljubezen, ki je dobila filmski naslov Ljubezenska zgodba

goršek ni mogel do nagrade (steklenica istrske malvazije), ker se iz ozadja ni mogel prebiti skozi množico gledalcev do slovesnega odra. Kasneje je steklenica vendarle prišla v nagrajenčeve roke, z režiserjem pa sva poklepetala tudi o scenariju Medena rosa, zgodba se dogaja na sodobnem Goričkem, tekst in pisec pa iščeta ustreznega režiserja in gospod Podgoršek je izjavil, da ga to kar precej zanima. Prvi korak k druženju in razmišljanju o usodi sodobnega prekmurskega filma z Goričkega je bil tako storjen.

Na tem Motovunu je bilo zanimivo še nekaj. Najmlajši hrvaški književni val, znan kot »Fakovci«, je za festival napisal triminutne filmske scenarije. V vsakem so se morale slišati tri besede: Motovun, mati in malvazija. Filme so režirali poleg starih mačkov Bulajića in Mimice tudi študentje filmske režije in nekateri istrski poljedelci. Zadnji večer je bila premiera dvanajstih triminutnih filmov. Gledalci smo ugotovili, da je bila ideja izvirna, realizacija pa katastrofalna. Nekdo iz množice je pripomnil: Teško je Bulajiću režirati film brez tankov in nemške vojske. Drugi glas iz množice je dodal: V vsaki novi državi morajo režiserji prejšnjih režimov začeti od ničle. Tretji je vse skupaj pokomentiral: Kdo ve, mogoče se bo Bulajićev film, v katerem igra njegova vnuka, pojavil na kakšnem mednarodnem otroškem filmskem festivalu in pritegnil pozornost kritikov... Za filmski uspeh nikoli ni prepozno, zato so prišli najbrž po inspiracijo v Motovun tudi takšni filmski ustvarjalci, kot so Srđan Karanović iz Beograda, Lordan Zafranović iz Prage in Karpo Godina iz Opatije. Vsi trije pripravljajo svoje nove filme, zato na svidenje v Motovunu ali na katerem koli drugem tujem mednarodnem filmskem festivalu.

Gledalci si želimo kruha in iger, gospodarske reforme in filme.

Na tem istem Motovunu je dobil slovenski film Sladke sanje drugo, tolažilno nagrado, vendar režiser Sašo Pod-

Gospod Ivan Jakovčić na turistični kmetiji v Završju najraje je fritaju s pršutom in tartufi.

Branko Šomen

Velika TRIPENKETA

Znane Pomurke in Pomurce tokrat sprašujemo:

1. Lani ste na dopustu bežno spoznali številčno družino. Zdaj so se vam napovedali na dvotedenski obisk. Kaj boste naredili?
2. Vaše vino je postalo šampion Pomurskega sejma. Kako boste unovčili najvišje priznanje?
3. Pred vrati so lokalne volitve. Napišite tri osrednje programske poudarke vaše županske kandidature!

BARBIKA ŽUNIČ

enologinja v Ljutomerčanu, Ljutomer

1. Popeljala bi jih po naši čudoviti vinorodni pokrajini in jim predstavila ter ponudila ljutomerska vina, če bi mi seveda dopuščal čas. Za preostale dni pa bi s pomočjo turistične agencije izdelala plan, kako zanimivo, aktivno in poučno preživeti štirinajst dni v naših krajih. Tako, da bi številčna družina še dolgo pripovedovala svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, kaj so doživeli, videli in okusili.

2. Prek medijev bi podala informacijo potrošnikom, naredila zanimivo reklamo, ki bi pritegnila potrošnika in mu vzbudila željo, da to vino kupi in okuša. Ko bi ga okušal, bi si ga še samo želel, želel ... in tako bi bilo uspešno unovčeno najvišje priznanje.

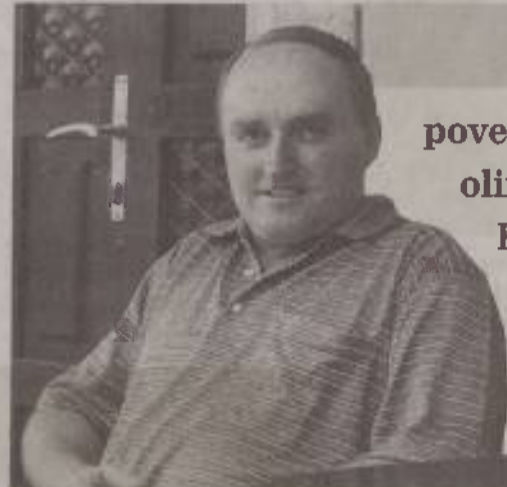
3. Politika me sicer ne zanima in verjetno do take prilike ne bi prišlo. Če pa bi, bi se verjetno najprej osredotočila na gospodarske probleme, ki jih je pri nas nešteto. V program bi vključila tudi turistični razvoj. Ta ne bi smel biti problem, ker imamo tako lepo pokrajino z naravnimi danostmi, ki že sama po sebi privablja turiste. Naslednji poudarek pa bi dala brezposelnosti, ki je pri nas že kar skrb zbujujoča.

ŠTEFAN FLISAR

poveljnik PGD Korovci, mentor olimpijske gasilske ekipe, Korovci

1. Čeprav smo radodarni, vsega ne moremo dati zastonj. Jaz bi vso družino zapeljal na turistično kmetijo Feroncovi v Kraščih. K meni, na kmetijo, pa bi hodili delat. Prekmurje je pozabljeno, zato bi jim ga razkazal. Količko bi pri meni zaslužili, toliko bi ga videli.

2. Vino oziroma priznanje bi porabil za promocijo oziroma prodajo vina. Takšno priznanje na neki način pomaga, da se o kakovosti naših vin, ki se trenutno slabo prodajajo, lahko sliši tudi širše.

3. 1. Zmanjšal bom stroške občinske uprave. Takšnega aparata, kot si ga zamišljajo v Ljubljani, si ne moremo privoščiti. 2. Projekt zdrave pitne vode. To je problem ne samo našega kraja, ampak najmanj celega Prekmurja. Začeti je treba zdaj, ko morda še ni prepozno. 3. Sobčanom bi skušal dopovedati, da lahko gremo naprej le skupaj. Včasih se zgodi, da zaradi trme in nepomembnega m² zemljišča zastane celoten projekt.

Mag. JANKO SLAVIČ

direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota, Gornja Radgona

1. Ne bi se ustrašil, če bi dobil številčen obisk. Povabil bi jih na domačijo v Vučjo vas, kjer bi ob mojem strokovnem nadzoru ugotovili, ali je v sladkorni pesi še ostala kakšna loboda. Seveda bi jo z združenimi močmi izpulili. Ker je letos soparno in vroče, bi to naredili v hladnem dopoldnevu. Popoldne bi se pa podali na zaslužen -južno- in kozarček vina v domače gorice na Kapelo, kjer bi nam ostal cel dan za prijetno doživetje.

2. Mislim, da mu ta naziv že dolgo pripada, ker ga vsako leto popijemo. Seveda bi naredil promocijo na sejmu v Gornji Radgoni in na prazniku Zahvala jeseni na Kapeli. Tako bi nastala nova blagovna znamka Slavičev šampion, ki bi bogatil ponudbo Radgonsko-Kapelskih gorc.

3. Uspešen župan mora imeti hitre konje in dobro vino. Prleki pravimo: Če imaš konje in vino, še drugo pride za tabo. Kot predsednik najstarejšega športnega društva Kasaškega kluba Ljutomer (deluje 127 let) imam najhitreje konje v društvu. Iskri so naši kasači, še bolj zavzeti in delavni pa so tekmovalci. Torej spraviti svoje volivce na konje ta prave ali druge, ki gredo naprej, kajti tako bodo lahko hitreje napredovali.

Če pa bo zraven še kozarec vina, bo pa še *Iušno*. Seveda bi dal pri svoji kandidaturi osnovni poudarek socialnemu statusu občanov. Mislim, da ima v današnjem pozabljaju na posameznika marsikdo problem s svojo eksistenco, ki je sam ne more rešiti. Včasih je potrebna le malenkost, ki jo nekdo drugi lahko reši. Župan je tisti, ki mora vsem prislusniti in po svoji zmožnosti ljudem tudi pomagati.

ANKA INHOF

trgovina Queen Shop, Murska Sobota

1. Naročila bi balon, jih spravila vanj in jim dala zaigrati pesem Show must go on (predstava se nadaljuje).

2. Poklicala bi naše poslance, da pridejo malo v domačo pokrajino in si ga natočijo. Če že ne pridejo zaradi suše, naj pridejo vsaj zaradi vina.

3. Na tržnici bi zgradila velik bazen in posadila košata drevesa. Mogoče bi to privabilo več ljudi kot zdaj, ko po navadi sameva.

IVAN MARKOJA

župan v Odrancih

1. Vljudno bi jim sporočil, da v naši hiši nikakor nimamo prostora za toliko ljudi, in jim predlagal prenočevanje v katerem od bližnjih krajev. Povabil pa bi jih na večerna srečanja ali piknike in jim razkazal naše kraje.

2. Nekaj bi ga ustekleničil, drugo pa spil s prijatelji.

3. Rad imeti svoj kraj in svoje krajane; - Misliti za naprej; - Zaupati mladim.

ANDREJ BENKOVIČ

začasno v Ljubljani, borec za samostojno občino Bogojina

1. Sprejel bi jih na obisk. Nekaj časa bi preživel z njimi, ker pa delam v Ljubljani, bi jih nekaj dni pustil same, da si ogledajo naše kraje. V hiši bi se našel prostor za najmanj šestčlansko družino. Tako številčnih družin pa v Sloveniji ni veliko.

2. Sam sem sicer tudi vinogradnik in pridelujem vino za lastne potrebe in prijatelje. Na lokalnem ocenjevanju je bilo moje vino ocenjeno kot vrhunsko (18,22 točke) in pojevanje zalog dokazuje, da se približuje vrhunskemu. Ponudil bi ga Gezi Džubanu, če bi zmozel javno podpreti ustanovitev občine Bogojina - brez raznih pogojev.

3. - Enakomerna vlaganja v vseh naseljih.

- Pridobivanje več sredstev iz državnih namenskih skladov in možnost vlaganja zasebnih investitorjev.

- Prizadeval bi si za večjo preglednost finančnega poslovanja in več neposrednega odločanja na različnih ravneh lokalne samouprave. Zmanjšal bi proračunska sredstva za delovanje občinske uprave. Večjo vlogo bi dal krajevnim skupnostim in vaškim odborom. S tem bi se izognil ugibanjem, špekulacijam, govoricam in tudi obiskom institucij, kot je Računsko sodišče RS.

Že vnaprej se zahvaljujem uredništvu in bralcem Pena ter volivkam in volivcem za podporo moji županski kandidaturi.

Med sosednjima turniško in beltinsko župnijo obstaja skoraj tisočletna vez. V turniško župnijo, ki naj bi bila ustanovljena v desetletju med 1090 do 1100, so spadali do leta 1760 tudi Beltinci z okoliškimi vasmi. 15. avgusta tako beltinska kot druge okoliške župnije zadihajo skupaj, v čast Marijinega vnebovzetja, ko vse poti vodijo v Turnišče. Prej posamično, zadnjih deset let pa tudi organizirano poroma iz Beltincev proti Turnišču vedno več vernikov. Ob pol dveh zjutraj na dan Marijinega vnebovzetja je bila beltinska cerkev polna, romarje pa je prvič pospremil na pot novi župnik Alojz Benkovič. Organizacijske vajeti pa so imeli v rokah Cvetka Lenarčič in Marija Jerebic (obe spredaj) ter Marija Antolin in Drago Jerebic. (fotografija desno)

Iz slik v turniški cerkvi je razvidno, da je bila to romarska cerkev. V svetišču, na loku okrog apside, je bila v prvi polovici 14. stoletja naslikana Marija Devica, zavetnica s plaščem. Župljani in romarji so imeli pred seboj čudodelno Marijino podobo na oltarju in nad oltarjem to sliko, ki sta jih spodbujali, da so se z zaupanjem zatekali v Marijino varstvo ...
... Pisatelj Starin železnih ino salajskih Slovenov Jačef Košič pravi, da so prihajali k Mariji »na pustini« (Turnišče) romarji s Štajerskega, Hrvaškega in Madžarskega ter govorili o čudežnih ozdravljenjih različnih bolezni na Marijino priprošnjo ...
(Ivan Zelko: Zgodovina Prekmurja, izbrane razprave in članki, PZ 1996)

In še danes vodijo v Turnišče romarske poti. 15. avgusta, na dan Marijinega vnebovzetja, pride največ romarjev iz sosednjih župnij pa tudi od daleč. Pogoste so priprošnje zaročencev pred sklenitvijo zakona za blagoslov zakona, saj je bila že nekoč, kot piše Košič, splošna vera, da zakonci, ki niso poromali k Mariji, trpijo zaradi medsebojnih preprirov.

ZAHVALA – POČASTITEV – PRIPROŠNJA

Romanje k blaženi
Mariji Devici
v Turnišče

Prav poseben postanek pa je bil v Lipi. Vas je posvetno povezana v beltinsko občino, spada pa v turniško faro in v tem je kar veliko simbolike o medsebojni povezanosti in sodelovanju tukajšnjih ljudi. Morda je delček tega ponazorilo tudi dogajanje na dvorišču pri hišni številki 43, pri Jerebicovih. Romarji so se lahko okrepčali s kavo, čajem in pecivom, v zahvalo gostiteljem pa so tudi zapeli.

Pri Jerebicovih v Lipi so se res potrudili. Štefan, ki nam je pobegnil z vsakega posnetka, in žena Bernarda (desno) romarjem že nekaj let ponujata gostoljubje. Na pomoč priskočijo tudi drugi, med njimi družinska prijateljica Danica Sečko iz Radenec in Zavcovi iz Lipe, ki jih na fotografiji zastopa Ivan. Žena Darinka je svoje delo opravila že prej, s peko potič.

Romarji, iz Beltincev proti Turnišču jih je odšlo 240 iz vseh krajev v župniji. so se ustavili pri vseh trinajstih nabožnih znamenjih in kapelicah, ker so izrekli skupne in osebne zahvale in priprošnje.

Če nič ne veste o zgodovini romanja v turniško cerkev, vam bo vse vedel povedati domačin, gimnazijec, Bojan Zadravec (v sredini), fant, ki so mu zaupali tudi že tajniške posle v domačem turističnem društvu.

Novi beltinski župnik Alojz Benkovič se je na romarsko pot odpravil v športno opremljen in vsak trenutek izkoristil za prijazno kramljanje z verniki. Okrog treh zjutraj smo ga v Lipi ujeli v družbi Nataše Kavaš, zdaj že v slovenskem prostoru znane mlade političarke.

Irma Benko

Vse romarske poti so se končale 15. avgusta z mašo v turniški cerkvi in sprejemom zakramenta svetega obhajila. Romarji iz Beltincev so ga prejeli iz rok novega beltinskega kaplana Jožeta Rogača. Vsem se je v dušo naselil spokoj, začutili so olajšanje in sproščenost. Bog daj, da bi prihodnje leto spet romali!

Trojica, obsojena na dosmrtno ječo,

oproščena krivde

Sodna
zmota II

Leta 1920 je bilo najdeno v gozdu v Drvanji pri Benediktu v Slovenskih goricah truplo umorjenega lneznanega moškega. Zaradi tega so bili na mariborskem sodišču obsojeni na smrt z obešanjem domačini Janez in Jože Markuzzi in Mihael Zemljič. Leta 1926 je bil sodni postopek obnovljen in je bila kazen spremenjena v dosmrtno ječo.

Lažna priča izpovedala krivdo pred svojo smrtjo

Sodni postopek je bil obnovljen 20. avgusta leta 1935. Porotno obravnavo je vodil Jože Lenart in spet so bile zaslišane obremenilne priče. Zaslišanih pa je bilo tudi kar 58 olajševalnih prič. V tem času je umrl Vinko Kurnik, ki je na prejšnjih obravnavah lažno pričal. In prav on naj bi bil po vsej verjetnosti pravi morilec. Krivdo naj bi izpovedal tik pred smrtjo. Bil je večkrat kaznovan zaradi kriminalnih presodkov.

Poslednji dom Mihaela Zemljiča na benediškem pokopališču. Umrl je leta 1970.

Glavna porotna obravnava je potekala v Mariboru 20., 21. in 22. avgusta. Sodna dvorana je bila nabito polna. Ljudje so se drenjali celo pred njo. Zbrali so se svojci, sovaščani, dobronamerni in zlonamerni radovedneži. In po takratni izjavi orožnika Pena naj bi padel že prvi sum na Kurnika. Pri njem naj bi domačini videli mladega človeka, ki je zatem izginil.

Pen je bil prepričan, da so obsojeni nedolžni.

Pomagal celo jasnovidec Svengalij

Za pomoč so prosili celo jasnovidca Svengalija. Nakazal je, da je za zločin kriva oseba, ki naj bi bila med lažnimi pričami. Njegovo mnenje pa uradno ni bilo sprejeto.

Branilec dr. Komavli je analiziral trdovratne izjave lažnih prič. Dejal je približno takole: »Sovraštvo in maščevanje je govorilo iz ljudi, ki so pričali proti obsojencem ... Peter Tomažič je bil prvi iniciator gonje proti Markuzzijevim. Od njega je Geček slišal, da bi bili Markuzzijevi najbrž morilci. Tomažič je živel z njimi v sovraštvu zaradi denarja. Priča Geček je bil dolžnik Markuzzijevim. Zaradi tega je med njimi rasla mržnja. Prav tako je Liza Kovačič sovražila Markuzzijeve, ker so jo tožili zaradi dolga. Vplivala je na pričevanje svojega moža, svojih sinov in na izjavo priče Franca Role. Prav tako je Markuzzijeve sovražil Franc Vogrinec, ker so ga tožili zaradi tatvine ...»

Geček je bil zaslišan 12-krat. Izgubljal se je v protislovjih. Vsakič je bila njegova izjava drugačna. V sodni dvorani je bil nemir, nestrpnost.

Oprostilna sodba

Obsojenci so bili blede, duševno zbiti. V dvorani je bilo slišati jok. Navzoči so bili tudi Zemljičevi otroci. Moreča tišina je zavladala v dvorani, ko je vstal višji sodni svetnik Josip Lenart in začel brati obsodbo. Najbolj so odjeknile besede: »Vsi so oproščeni krivde!«

Navzoči svojci, prijatelji, znanci so planili k oproščenim. Ganljivo je bilo Zemljičevo srečanje s svojimi številnimi otroki, ki so zadnje čase živeli pri dobrotnikih, tujih ljudeh.

Zagonetna usoda Markuzzijevih

To se je dogajalo pred 66 leti. Obdolženi so bili po devetih letih ječe izpuščeni in oproščeni vsake krivde. Ivan Markuzzi naj bi odšel živeti k zetu v Drvanjo. Njegova žena, ki je bila tudi tri leta zaprta, je umrla leta 1966. Jože Markuzzi se je vrnil k svoji ženi.

In deset let pozneje naj bi se zgrnilo na potomce italijanskega priseljence strašno gorje. Pisalo se je leto 1945. Oba brata Markuzzi in Jožetova žena naj bi postali žrtve neznanih morilcev ... O tem še krožijo med domačini neobičajne zgodbe, a to je že drugo poglavje.

Sestavek je napisan na podlagi pričevanja Mihaela Zemljiča iz okoli leta 1967. Takrat sem ga obiskal na njegovem domu v Ihovi. Uporabljeni pa so tudi zapiski že pokojnega Jožeta Rajha iz Rožengrunta.

Med domačini, kjer so Markuzzijevi nekoč živeli, sem nedavno izvedel drugačno verzijo. Jože (pravili so mu Zep) in Ivana Markuzzi naj bi kupila po vrnitvi iz zapore nekdanji Morov »štok« oziroma grad v Drvanji. Jože je dobil namreč precej odškodnine za krivično bivanje v ječi. Po neobičajni ženini smrti je živel pri Kranjarjevih v Dravanji (pri Hujsekovih) kot preužitkar.

ZEMLJIČ MIHA
ki je bil obsojen na vis-
lice in od Dj. Velič. Kralja
pomiloščen, ter po devet-
letnem tapljenju v ječi, z
dokazi oproščen.

Napis z Zemljičevega groba.

Brat Ivan naj bi živel v Zamarkovi pri Lenartu. Tam naj bi izdeloval opeko še po drugi svetovni vojni.

Domačini o tem neradi govorijo. Sicer pa so se generacije menjale. Dogodki so šli v pozabo ali pa je ljudska domišljija resnico izkrivila.

Mihael Zemljič dobil hčerkico, ko mu je bilo 73 let

Mihael Zemljič se je v zaporu izučil za krojača. Po prestanem zaporu je dobil precej odškodnine, a je šla polovica za stroške, ki so nastali z obnovo sodnega postopka. Sprva je živel skromno kot najemnik v nekdanjih viničarijah. Po drugi svetovni vojni se je poročil z Nežo Plohl, ki mu je leta 1962 rodila hčerko. Takrat mu je bilo 73 let. Zakonca sta si naposled kupila lastno hiško.

Mihael Zemljič, ki so mu domačini pravili Rolov Mih, je umrl leta 1970 v 81. letu. Hčerka z družino živi v Ihovi. Zdaj živita tam že Zemljičevi vnukinja in vnuk. Njegovi potomci iz prvega zakona žive v bližnjih krajih in na tujem.

Mihael Zemljič ima poslednji dom ob glavnem križu na benediškem pokopališču. Groba Markuzzijevih tukaj nisem našel.

Tridesetega julija letos me je poklical po telefonu iz Zg. Polskave Miro Zemljič. Je nečak po nedolžnem obsojenega Mihaela Zemljiča. Povedal mi je, da so prejšnji dan pokopali v Zg. Polskavi njegovega očeta Mihaela. Bil je sin po nedolžnem obsojenega Zemljiča, ki se mu je rodil v prvem zakonu.

Na obisku pri Zoranu Šordjanu iz Kranjske Gore, ki se ukvarja z nenavadnim hobijem

Ko se poklicni krznar zaljubi v žive živali – Vsako leto »gostujejo« Šordjanovi jeleni v več slovenskih mestih in krajih – Severnih jelenov, katerih cena je od 2 do 10 tisoč DEM, ni niti v živalskih vrtovih – Lame kot »pomočnice« planincem – Ko se Američanka zaljubi v Slovenca ...

Gotovo je, da le redki Slovenci vedo, da severne jelene, torej edine »avtentične Božičkove jelene«, v Evropi redita samo dva rejca. Še manj pa jih ve, da je ob enem Francozu drugi Slovenec. Gre za 35-letnega Zorana Šordjana, velikega ljubitelja živali, saj ima na manjši »kmetiji« na obrobju Kranjske Gore ob jelenji čredi tudi veliko drugih živali, ki so popestritev kranjskogorskega, gorenjskega in celo slovenskega turizma. To še zlasti velja za severne jelene in »južnoameriške konje« – lame, ki jih bo na Zoranovi kmetiji »farmi« v gozdčku, imenovanem Stane, pod znamenitim kranjskogorskim Srnjakom, še posebej zanimiva, potrjuje podatek, da je glavni akter Zoran Šordjan poklicni krznar, ki pa se je v zadnjih letih zelo zaljubil v žive živali in sedaj enako uspešno »obratuje« z enimi in drugimi. Poleg ljubiteljskega kmetovanja, pravzaprav živinoreje, je namreč Zoran redno zaposlen pri očetu Lazarju Šordjanu, znanem kranjskogorskem krznarju, ki ima prednike iz okolice Moravskih Toplic, ob tem pa je eden od nekaj več kot sto uradnih in pooblaščenih agentov – borznih posrednikov svetovne borze krzna.

Ob našem obisku nam je Zoran pojasnjeval, da ravno letos minevajo tri leta, odkar so se začeli Šordjanovi skoraj profesionalno ukvarjati s severnimi jeleni, pred tem pa so se dobri dve leti proučevali omenjene živali, preden so jih uvozili. »Morali smo namreč ugotoviti, kaj severni jelen potrebuje, kako se prehranjuje, kako se zdravi, če pride

do kakšnih težav, in podobno. Še zlasti smo se morali posvetiti prehrani, kajti naša živalska hrana jim ne tekne, zato moramo s Finskega uvažati posebne brikete, tukaj pa jim dajemo samo še slamo, ki, kot je znano, ni hranljiva in ne more škodovati. Slamo dobijo samo ob večerih bolj zato, da bi se igrali in zabavali, kot da bi jo jedli. Severni jeleni so zelo občutljivi in izbirčni. Ne marajo močne hrane, po drugi strani pa z enim samim ščepcem mahovine lahko vzdržijo ves dan. So pa eni redkih jelenov katerih samice imajo rogovje. Samček ima dokaj veliko rogovje in zanimivo je, da je severni jelen najmanjši od vseh jelenov, ima pa največje rogovje. Živijo edino na polarnem krogu severne Evrope in že za osrednje in južne dele Švedske, Finske in Norveške so te živali eksotične, že tam so nekaj posebnega,« pravi Zoran, ki živi v skupnem domu s soprogo Christine. Spoznal jo je v ZDA. Veliko mu pomagata sinova, 12-letni Aaron in 10-letni Ašli, pa tudi oče, ki pomaga zlasti poleti, ko morajo zbirati seno, in mama.

In odkod takšna ljubezen do teh živali?

»Najprej smo začeli pred dobrimi tremi leti s skupino devetih severnih jelenov, ki so bili že starejši kastrirani samci in vajeni delati, tako da so lahko že tisto zimo vlekli sani. Lani pa smo dobili s skrajnjega severa Švedske še nekaj mladih jelenov in samic. Prvo skupino smo kupili od nekega Laponca, drugo pa od predsednika zveze rejcev severnih jelenov v Skandinaviji. Sedaj jih lahko sami razmnožujemo. Septembra je, kot pri vseh, tudi pri severnih jelenih ruk in mi bomo eno samico pripustili k samcu, tako da bomo dobili aprila ali maja prihodnje leto mladiča. Upamo, da bo tokrat več uspeha, lani sta nam namreč po spontanem splavu poginili obe samički in mladička.«

Severni jeleni so majhni, ljubki, težko si jih je predstavljali vprežene v sani in v galopu?

Severni jeleni na Gorenjskem

»Čeprav so videti majhni in bi lahko vsak mislil, da potrebujemo za vleko enih sani vsaj štiri jelene, ni tako. Zmore jih vleči en sam. Imamo pet sani in vsak jelen vleče svoje, na katerih sta brez težav tudi dva odrasla človeka. Sicer pa imajo te jelenčke še posebno radi otroci, kajti zelo so lepi, še zlasti, ko so v svoji opremi, ko imajo na sebi *teksiire* in ko vlečejo sani. Zanimivi so tudi nočni safariji z baklami, ki so namenjeni romantikom in odraslim ljudem.«

Ali se s svojimi severnimi jeleni lahko »preživljate«?

»Ko je dobra zimska sezona, z dvema do tremi meseci snega, se lahko nabere denarja za vse stroške za celo leto, če pa ni zime ... Že lansko leto smo bili zelo dobro organizirani ob božiču, ko smo bili v vseh večjih slovenskih mestih, tako da je bil Božiček zelo vesel, ko je imel s sabo žive severne jelene. Če bo zanimanje, bomo letos prišli tudi v Pomurje, zlasti Mursko Soboto, Gornjo Radgono, Ljutomer in Lendavo ter tamkajšnja zdravilišča.«

Še beseda o lamah, ki prihajajo iz Južne Amerike?

»Trenutno imamo tri mešane lame, ki so breje. Z lamami nameravamo delati v prihodnje veliko več v poletni sezoni, in sicer bomo začeli z organizacijo trekingov. To pomeni, da bodo družine ali društva prišle k nam po lamo in nanjo natovorile vse od stolov, miz, nahrbtnikov, prtljage do hrane, pijače, otroških igračk in vsega drugega ter se odpravile v hribe. Lama jim bo nosila vse to do tja, kjer bodo želeli imeti piknik ali kaj podobnega. Lamo bodo tam lahko privezali ali se bodo otroci z njo igrali. Spomladi bomo začeli še z vzrejo južnoameriških alpaka (najmanjša vrsta lame), predvsem zaradi volne, kajti volna alpaka je kakovostnejša celo od kašmirja.«

Ljubezen do živali se ne konča pri severnih jelenih in lamah?

»Pred dobrimi dvajsetimi leti sem se začel ukvarjati z vzrejo psov – angleških hrtov. Dosegal sem vrhunske rezultate na največjih evropskih in svetovnih razstavah. Vzreja hrtov je postala tudi komercialno zanimiva in začeli smo jih prodajati v ZDA, Kanado, Japonsko in po številnih evropskih državah. Eden naših prvih mladičev, ki smo jih prodali v Kanado, je danes najboljši pes vseh psov te države, to pa je za nas velik uspeh.«

Ob koncu mogoče nekoliko zasebnejše vprašanje, kako ste spoznali stalno življenjsko spremljevalko – Američanko?

»V ZDA sem bil na dveletni specializaciji s področja krznarstva in tam spoznal Christine, nato pa se je rodila ljubezen. Potem sva prišla v Kranjsko Goro na dopust in ona je dejala, da nikoli več ne želi zapustiti Kranjske Gore in tako se je vse skupaj začelo ...«

Toda gotovo je, da se vse skupaj še dolgo ne bo končalo, kajti Zoranu načrtov nikoli ne zmanjka, le nekoliko se zatiča z birokracijo, saj čeprav želi zgraditi ustrezen hlev na lastnem kmetijskem zemljišču, mu niti po več mesecih ni uspelo dobiti vse ustrezne dokumentacije. Kljub vsemu verjame, da bo imel kmalu vse potrebne papirje in da bo imel že kmalu ob jelenih, lamah, alpakah, psih, kozah, racah, kurah ... na svojem ranču tudi čredo konj, ki bodo še popestrili in dopolnili njegovo »ljubiteljsko« rejsko dejavnost.

Tekal

Sama sem tekmovala v teku na 5, 10 in 42 km in se v zadnjih dveh disciplinah uvrstila na 7. mesto na svetu. Z rezultatom sem bila seveda zelo zadovoljna, saj je bila proga maratona zelo zahtevna in start zelo zgodaj, po avstralskem času ob 6. uri. Poleg tega sem imela spomladi prometno nesrečo, ki mi je zelo omejila treninge. Z voljo se vse premaga!

Za vse tri tekaške discipline sem se odločila zaradi dvajsetdnevnega bivanja v Brisbanu, in ker je bilo dovolj časa, da sem se med tekmami nekoliko odpočila. Priznati moram, da sem imela največjo predtekmovalno tremo v teku na 5 km. Eno uro pred tekmo se je bilo treba podpisati na seznam nastopajočih in s tem potrditi, da boš na tekmi sodeloval. Sledilo je ogrevanje, za tem pa številčenje tekmovalk po vrstnem redu. Nekaj minut pred startom smo odšle v spremstvu sodnika po zaporednih številkah od 1 do 35 na stadion. Sledilo je še nekaj minut ogrevanja in končno namestitvev na startna mesta. V tem trenutku mi je adrenalin najbolj narasel in srce mi je močno razbijalo. Pok iz pištole in vseh 35 tekačic se je pognalo zmagi naproti in vsaka je bila prepričana, da je prav ona tista, ki bo najboljša. Za tek na 10 km sem imela kar 4 dni časa, da še nekoliko treniram oziroma se odpočijem od prejšnje tekme. Pri tej disciplini sem bila že bolj sproščena. Celoten postopek priprav je potekal enako kot pri tekmi na 5 km, le da sem bila bolj prepričana vase, da bom izboljšala uvrstitvev. In res mi je uspelo. Zadnjih 400 m sem lahko kar pospešila in prehitela še dve tekmici in bila s končno uvrstitvijo zelo zadovoljna.

Za disciplino tek na 42 km in 195 m, v katero sem največ vlagala, sem imela za pripravo 4 dni časa. Opravila sem dva daljša treninga. Zjutraj na dan maratona, ko se je osem maratoncev iz slovenskega tabora odpeljalo na start, je bila še trda tema. Taksi, katerega smo morali naročiti za prevoz na start, je zamujal skoraj dvajset minut. Zaradi teka smo bili nervozni in nestrpni, da smo se komaj obvladali, ko je taksist čisto mirno dejal: »Mirno dečki, saj je še čas!« Nervoza nas je popustila komaj na stadionu, ko smo se začeli pripravljati in ogrevati, med preostalo množico maratoncev. Zanimivo nas je bilo opazovati v tem trenutku čakanja na start. Vsak je nekaj počel. Eni so se ogrevali v rahlem teku sem in tja, drugi so delali raztezalne vaje, spet tretji klepetali med seboj in drug drugega bodrili, nekateri pa so hoteli biti čisto sami.

Kot pred vsakim maratonom, sem bila tudi pred tem precej nervozna, saj sem vedela, da je proga zelo zahtevna in bom morala kar garati za dobro uvrstitvev. Nekaj minut pred startom: še enkrat na wece, še malo tekočine, masaža giežnjev in kolen, nato iskanje dobrega mesta na startu, odštevanje sekund, start in boj s samim sabo se je začel.

Proga je bila speljana krožno ob reki Brisbane, tako da si se s svojimi tekmeci kar naprej srečeval. Meni to ni posebno ustrezalo in mi je v začetku jemalo energijo in elan. Proti tridesetemu kilometru sem to tesnobo nekako premagala in uspelo mi je, da sem tek pospešila in ujela hitrejši enakomeren ritem vse do cilja.

Ko sem videla, da imam pred sabo še manj kot dvesto metrov, sem zbrala še zadnjo energijo in finiširala do ciljne črte. To je bil moj najboljši

Sedma na svetu

Julija je bilo v mestu Brisbane v Avstraliji 14. svetovno veteransko prvenstvo v atletiki, katerega se je udeležilo kar 6000 atletov iz 79 držav. Med njimi je sodelovalo tudi 25 članov iz Slovenije, ki smo se udeležili skoraj vseh atletskih disciplin. Iz Pomurja smo bili trije atleti. Tekmovali smo vsak kar v treh disciplinah in s svojimi rezultati pripomogli, da se je Slovenija skupno uvrstila zelo visoko, po številu medalj in posamezno.

občutek. Gledalci so mi navdušeno ploskali in kričali: »Opravila si dobro delo!« V tem trenutku me je preplaval veličasten občutek miru in zadovoljstva, da nisem mogla zadržati solz. Uspela sem in zopet premagala enega od številnih že pretečenih maratonov na 42 km in 195 m.

Vrhnjak je v svoji moški konkurenci na 42 km ekipno osvojil srebrno medaljo, Mauko pa je dosegel v teku na 400, 200 in 100 m prav tako dobre rezultate.

Zima s pridihom poletja

Celotno prvenstvo je potekalo kar 14 dni in tako nam je ostalo nekaj časa, da smo si ogledali delček Avstralije. Izlete smo si organizirali po skupinah, odvisno od programa tekmovalja, in se med seboj pogovorili, kaj je najbolj zanimivo za ogled.

Zelo aktualna je bila Zlata obala, ki se je razprostirala kilometre ob Indijskem oceanu, ki je s svojimi visokimi valovi kar naprej gladil peščeno obalo in privabljal številne ljubitelje deskanja in jahanja na valovih in seveda tudi kopalce.

Ob našem obisku je bila v Avstraliji zima z dnevnimi temperaturami od 25 do 27 °C, ponoči pa se je temperatura spustila tudi do 0 °C. Druga zanimivost je bil podvodni svet živali, kjer si si lahko ogledoval številne prebivalce morskih globin, od majhnih do velikih, da ti je kar zastal dih.

Ogledali smo si tudi živalski vrt s koalami, kenguriji, papigami, dingom, orli in še bi lahko naštevale. Nas so najbolj pritegnili koale, majhne mehke kepice, ki so spale v rogovilah fikusov benjaminov in se niso dale motiti v svojem skoraj celodnevem spanju, in kenguriji, ki so bili čisto udomačeni, da smo se lahko z njimi neutrudno slikali in so nam jedli kar iz rok. Kače pa smo lahko opazovali samo skozi steklo.

Našo veliko pozornost je pritegnil ogromen botanični vrt. Rastline, ki jih mi gojimo v lončkih, so tam velikanska drevesa, da ne moreš verjeti očem. Fikusi benjamini so s svojimi mogočnimi krošnjami hladili in krasili lep del obale vzdolž reke Brisbane.

Prosti dan za vse udeležence svetovnega prvenstva pa smo izkoristili za srečanje s Slovenci, ki že leta živijo v Avstraliji. Stik z njimi smo navezali že v Sloveniji, prek interneta. Povabili so nas v svoj dom Planinka, kjer so nas pogostili in smo se ob zvokih domačih viž razgibali. Med prijetnim klepetom z njimi smo izvedeli veliko zanimivosti o njihovem življenju v Avstraliji, kaj jih je prineslo v tuji svet, kako so začeli in kaj so morali prestati, da so prišli do tega, kar imajo danes. Preostali del dneva so nam še razkazali okolico Brisbane z najvišjim vrhom in deževni gozd. Nekaj časa je ostalo tudi za nakupovanje daril. Zase sem kupila značilen avstralski klobuk.

Naš čas bivanja se je hitro iztekel. Vsa tekmovalja so se že končala, razen najzahtevnejše discipline v atletiki, to pa je maraton. Na programu je bil zadnji dan in kljub rahli utrujenosti od vtisov, ki smo jih doživeli, smo Slovenci maraton odlično pretekli.

Ob vrnitvi v domovino nam je ostal še postanek na Baliju v Indonezijskem otočju. V teh dveh dneh smo si s pomočjo prijetnega indonezijskega vodnika ogledali njihova terasasta riževa polja in templje ter se umili v vodi mladosti, ki je izvirala v enem največjih templjev, ki ga tudi najbolj častijo. Seznanili smo se z dečkom njihovega vsakdanjega življenja, v katerem zaznaš skromnost in prijaznost, z izdelovanjem lesenih predmetov iz ebenovine in tehniko risanja na blago. In seveda okusili dobrote eksotične kuhinje. Ob prihodu na Brnik smo bili vsi slovenski atleti prijetno presenečeni. Predstavniki Atletske zveze Slovenije so nas pričakali na letališču in nam osebno čestitali za dober uspeh, ki smo ga dosegli na svetovnem prvenstvu v Avstraliji.

Primož Kajdič,

član odprave
Mrk 2001, je absolvent fizike na Fakulteti za matematiko in fiziko v Ljubljani. Že od malih nog ga zanima astronomija. Zdaj je tajnik Astronomskega društva Kmica iz Murske Sobote. V ozadju del Viktorijinih slapov.

Ko se odpravljáš na pot po Afriki, se je dobro zavedati, da bo le-ta drugačna kot Evropa. Pri načrtovanju potovanja je treba imeti vsaj en dan rezerve, saj nikoli ne veš, kaj se bo zgodilo s tvojim prevoznim sredstvom. Svojo evropsko točnost je najbolje pustiti doma, svoje živce pa okrepiti do največje možne mere. Avtobusi na primer odpeljejo takrat, ko so dovolj polni. To včasih pomeni, da se v minibus, registriran za šestnajst oseb, stlači tudi petindvajset ljudi. Razburjanje zaradi triurne zamude tvojega avtobusa te ne bo pripeljalo na cilj nič prej. Zgleduj se po domačinih. Pravzaprav imaš v tem primeru srečo, saj tudi šesturne zamude niso nič nenavadnega. Zgodi se, da zaradi pomanjkanja potnikov odpovejo večerni avtobus, s katerim naj bi zapustil državo, ti pa, ker si porabil ves denar, razen nujno potrebne rezerve, prespiš na tleh avtobusne postaje.

Mrk v afriški

Čeprav ti tvoj popotniški vodnik opiše skoraj vse znamenite kraje v Afriki ter ti naše vse tabore, se splača podati tudi v neznane smeri in si ogledati afriško podeželje. Hiše, v bistvu majhne kolibe, so okrogle, večinoma iz blata in krite s slamo. Vsaka družina ima nekaj takih kolib. Glavna koliba rabi kot dnevna soba in kuhinja. Na sredi gori ogenj, dim pa se vali kar skozi okna, če so odprta. Gospodar in žena spita v drugi kolibi, tretja pa je za otroke. Povprečna družina ima šest otrok. Ena koliba je ponavadi shramba za živila. Vas sestavljajo take skupine hišk, ki so raztresene po okolici. Če želiš ostati v vasi dlje časa, se je priporočljivo oglasiti pri vaškem poglavarju, ki je nesporna avtoriteta v vasi, in ga prositi za dovoljenje. Vaški poglavarji so podrejeni plemenskemu poglavarju, oblast pa si delijo z uradnimi oblastmi. Ko obišeš plemenskega poglavarja, se spodobi, da mu prineseš darilo. To so manjše stvari, na primer milo. Ob našem obisku pri poglavarju smo mu podarili kozarec domačega slovenskega medu in zaščitna očala za opazovanje Sončevega mrka. Na podeželju večino dela opravljajo žene. Skrbijo za dom, kuhajo in delajo na polju. Moški kot glava družine za delo ne poprimejo pogosto. Večinoma varijo pivo, ki ga pridobivajo iz bele koruze. Seveda ga radi tudi pijejo. Kupčki kamnov pred potkami, ki vodijo do domačij, naznanjajo, da imajo pri hiši sveže varjeno pivo.

Zambija nima denarja za popravilo cest, zato so te v obupnem stanju.

Kdo si ogleduje koga? Žirafa smo zmotili pri glodanju kosti. Narodni park Etosha, Namibija.

Ljudje se zbirajo na sovaščanovem pogrebu. Nangoma, Zambija.

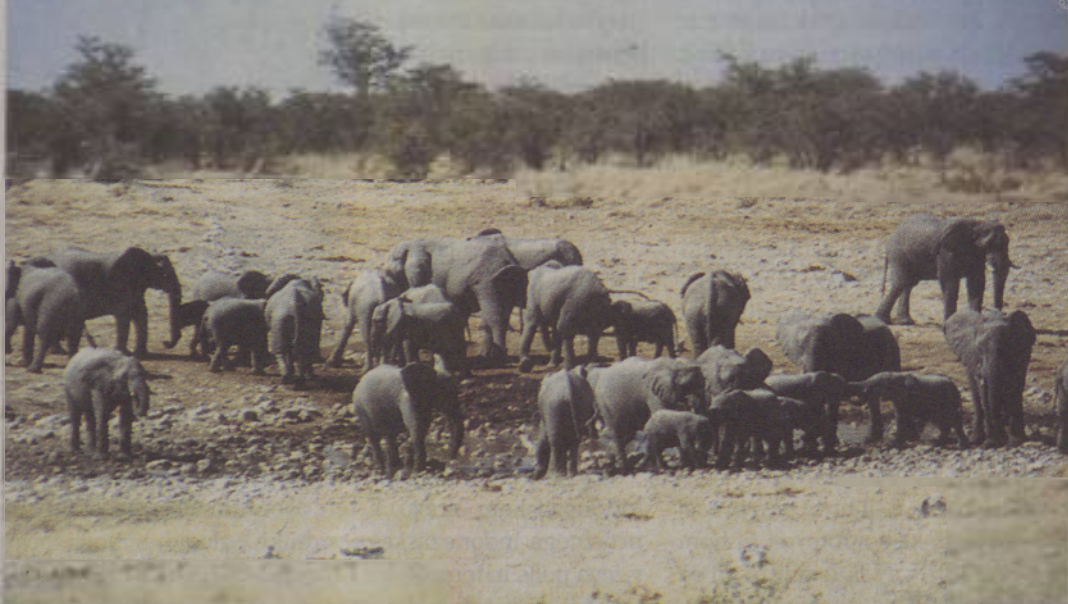

Babuin, vrsta pavijanov. Viktorijini slapovi, Zambija.

Zeber je v parku Etosha toliko, da se jih skoraj naveličaš.

Šele drugi dan nam je uspelo najti krdele slonov.

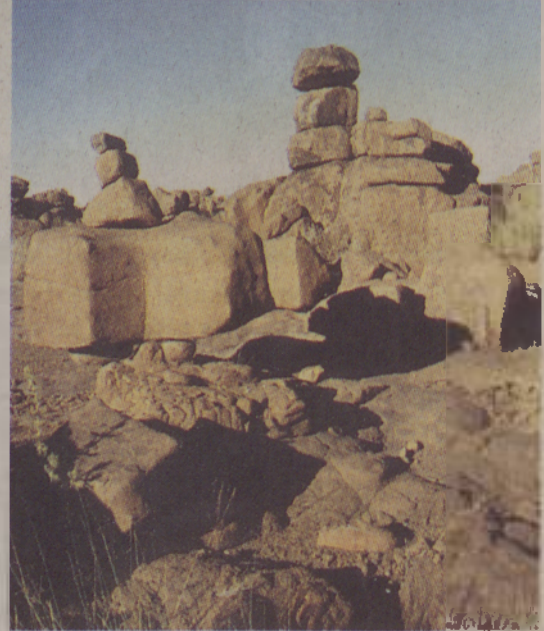
Welwitschia Mirabilis, menda najstarejše živo bitje na Zemlji, se imenuje po slovenskem botaniku Friedrichu Velviču. Narodni park Naukluft, Namibija.

Skrita dolina v puščavi Namib, Namibija.

Igrišče velikanov. Čudoviti kupi skal povesod, kamor ti seže oko, Namibija.

savani

Prijazni Zambijci

Najmanj turistična dežela, ki smo jo obiskali, je Zambija. Kot večina afriških držav ima številne probleme. Blizu 80 odstotkov ljudi živi pod pragom revščine s plačo, nižjo od 30 ameriških dolarjev. Pri tem pa so cene v trgovinah enake ali celo za odtonek višje kot pri nas. Zambija ima veliko naravnih bogastev. V pokrajini Copperbelt so ogromna nahajališča bakra. Tu ležijo veliki rudniki, ki pa so propadli, ko jih je država nacionalizirala. Sedaj se spet vračajo v zasebne roke. Aids je naslednji velik problem. Okrog 12 odstotkov otrok je vsaj brez enega starša, ker jim je umrl zaradi aidsa. Turistov v Zambiji ni veliko in so zato Zambijci do tujcev zelo prijazni. Zambija ima vse možnosti za razvoj turizma. Ima več kot trideset narodnih parkov, od katerih največji, park Kafue, pokriva površino 22.000 km².

Najlepši park so Viktorijini slapovi reke Zambezi, ki si jih Zambija deli s Zimbabvejem. Slapove je odkril leta 1855 angleški raziskovalec in misijonar David Livingstone. Po njem se imenuje bližnje mesto Livingstone, ki leži slabih deset kilometrov od slapov. To je edini kraj v Zambiji, kjer lahko srečaš veliko belih turistov. Slapovi merijo v dolžino 1600 metrov, voda pa pada 120 metrov globoko. Kraj, kjer so slapovi, prepoznaš že od daleč, saj se nad njim dviga ogromen oblak razpršenih vodnih kapljic. Nekaj kilometrov pred slapovi zaslliš bobnenje padajoče vode. Obiskovalcu vzamejo dih ogromne količine vode, ki se valijo v globine. Vode je največ po koncu deževne dobe, torej v juniju in juliju. V parku se lahko sprehajaš po raznih potkah. Pri tem pogosto srečaš pavijane, ki se ti včasih povsem približajo.

Več belcev in Indijcev lahko srečaš le še v glavnem mestu Zambije Lusaki. Tu živi dva milijona ljudi. Kljub temu Lusaka ne daje vtisa milijonskega mesta. Je zelo razvlečeno mesto z dokaj majhnim mestnim središčem, kjer je nekaj visokih zgradb.

Večina Zambijcev si ne more privoščiti svojega avtomobila. Nekateri se prevažajo z mestnimi minibusi, za druge pa je tudi to prevelik strošek, zato preprosto hodijo. Povprečen Zambijec veliko prehodi. Nič

Zapuščena hiša v mestu duhov Kolmanskop, Namibija.

Domačin v Naugomi, sicer nočni vratar, ki se fotografom z veseljem nastavi - za evropska dekleta.

čudnega ni, če mora zjutraj do delovnega mesta prepešati dve uri. Na ulicah ljudje prodajajo razne stvari. Še posebej tujcu radi kaj ponudijo, vendar niso preveč vsiljivi. Prodajajo skoraj vse - od kuhinjskega pribora do rabljenih žaklov.

Slovenski misijonarji v Zambiji

V Zambiji deluje kakih sedem slovenskih misijonarjev. Vsi imajo vodilne funkcije. Pater Alojz Podgrajšek vodi Krščanski center v kampusu Narodne univerze Zambije (UNZA) v Lusaki. V njegovi cerkvi opravlja svoje verske obrede več kot trideset verskih skupin. V Copperbeltu vodi pater Miha Drevenshek Franciški center. V pokrajini ga poznajo kot očeta Miho. Poleg cerkve vodi tudi tiskarno, kjer izdajajo nekaj revij. Pred petimi leti je ustanovil radijsko postajo Icengelo (luč), ki jo v Copperbeltu posluša 3,7 milijona ljudi. Prek medijev opozarja na napake skorumpirane vlada. Kakšen mesec pred našim prihodom so skušali neznanci požgati radijsko postajo, očeta Miho pa so pretepli. Kljub temu vztraja. V preteklosti je ljudem zgradil veliko hiš pa tudi veliko šol. V obrtniških delavnicah se ljudje še danes učijo raznih spretnosti. Pater Stane Rozman je začel s Projektom Nangoma. Nangoma je okraj, kakih 100 kilometrov oddaljen od Lusake. Projekt se je začel s postavitvijo majhne klinike za tamkajšnje ljudi, prerasel pa v moderno bolnišnico. Poleg tega imajo tudi delavnice, kjer se dekleta učijo šivati, moški pa se učijo koristnih obrtniških opravil. To je eden najuspešnejših tovrstnih projektov v vsej Afriki.

Mrk

Zambijci so dobro vedeli, zakaj je njihovo deželo nenadoma obiskalo toliko turistov. V časopisih so se pojavljali članki o mrku, vlada pa je najrevnejšim zastoj delila zaščitna očala. 21. junij so razglasili

za dela prost dan. Člani naše odprave smo se odpravili v mesto Chisamba, ki je od Lusake oddaljeno kakih 40 kilometrov. Ko se je približno ob 15. uri stemnilo, je vsa pokrajina utihnila. Vsi smo kot začarani občudovali nebo. Ko si se ozrl po okolici, si videl na nekaterih mestih v daljavi oranžni sij in dim, ki se je dvigal visoko v nebo. Ljudje v tem času požigajo suho slonjo travo. Po mrku smo se s kombijem odpravili nazaj v mesto. Na stotine ljudi je stalo ob cesti in nam navdušeno vzklikalo. Vsi so bili zadovoljni, da se je Sonce vrnilo. V Lusaki so marsikje priredili velike zabave, ki so trajale pozno v noč.

Namibija

Namibija je turistično veliko bolj razvita

od Zambije. Nekaj časa je bila nemška kolonija. Nemščina je, poleg angleščine in jezika afrikaans, najpogostejše govorjen jezik v Namibiji. Dežela ima številne narodne parke. Najznamenitejši je park Etosha na severu države, ki je celo nekoliko večji od parka Kafue. Živali je tam toliko, da se zeber in raznih vrst srnjadi kar naveličaš. Poleg tega vidiš veliko žiraf, govedi, nojev, slonov, raznih ptičev, več sreče pa moraš imeti z zvermi, kot so gepardi, hijene in levi, in z nosorogi. Park je urejen tako, da poti vodijo turiste do izvirov vode, kjer se zadržujejo živali. Živali, vajene turistov, počivajo kar ob cesti.

Približno 300 kilometrov južneje ob atlantski obali je mestece Swakopmund, južno od njega pa narodni park Naukluft - Namib. Naukluft je predvsem skalnata puščava, v njej pa raste znamenita rastli-

ni treba plačevati davkov. Nekaj kilometrov od Lüderitza leži zapuščeno mesto Kolmanskop, kjer so včasih prebivali iskanci diamantov, danes pa mu pravijo mesto duhov. Je priljubljena turistična atrakcija. Nekako na tretjini poti med Lüderitzom in glavnim mestom Windhoek leži mesto Keelmashoop, poleg pa je Igrišče velikanov. Ko obiščeš ta kraj, imaš občutek, da je nekdo goro zdrobil na skale in jih razmetal naokrog. Kamor seže pogled, povsod so kupi skal. Kraj je upravičeno dobil svoje ime.

Zimbabve

Zimbabveju grozi, da se bo spremenil v državo duhov. Turiste, ki so še pred dvema letoma množično prihajali v državo, so prestrašile besede predsednika Roberta

Opazovanje mrka v Chisambi, petdeset kilometrov severno od Lusake. Drugi z desne je vaški poglavar, ki je za ogled mrka kasiral 2000 kwach (zarja), v našem denarju 150 tolarjev. Bilo je ravno dovolj za pivo.

na Welwitschia Mirabilis, imenovana po njenem odkritelju, dunajskem botaniku slovenskega rodu Friedrichu Velviču. Rastlina spada med drevesa, čeprav ji na prvi pogled tega ne bi prisodili. Starost najstarejše rastline ocenjujejo na 2000 let. Po nekaterih informacijah naj bi bila najstarejše živo bitje na svetu.

Južno od Nauklufta je puščava Namib. To naj bi bil eden najbolj suhih krajev na svetu, vendar nas je ravno tam namočil dež. V kraju Sesriem dovolijo vstopiti v puščavo vsak dan le omejenemu številu turistov. Zelo popularno si je ogledati sončni vzhod v puščavi. Ogromne peščene sipine rdečkaste barve se dvigajo do 150 metrov visoko. To naj bi bile največje sipine na svetu. Če se odpraviš na kratek izlet do Skrite doline, ki leži nekoliko vstran od glavnih turističnih poti, lahko občutiš, kako je, če si sam v puščavi, pred tabo pa se razkrije čudovita pokrajina.

Kakih 600 km južneje leži mesto Lüderitz. Tam se začne prepovedano območje. Gibanje je omejeno zaradi ogromnih nahajališč diamantov. Pridobivanje diamantov in turizem sta praktično edini pomembni gospodarski dejavnosti v Namibiji. Oboje je tako donosno, da ljudem

Mugabeja, da namerava belce izgnati iz države. Zimbabve je bil dolgo velik izvoznik hrane. Belci, bilo jih je približno odstotek prebivalstva, so ustvarili večino izvoza. Imeli so ogromne farme. Vlada je sklenila zemljo razdeliti med domačine in je začela z nasilnim izgonom belcev. Zdaj ima Zimbabve le še za štiri mesece hrane. V pogovoru z ljudmi je bilo očitno, da so se Mugabeja naveličali in si ga ne želijo več. Aids pesti Zimbabve bolj kot druge države. Še ob zadnjem štetju prebivalstva je imel 4-odstotni letni naravni prirastek. Za naslednje leto ugotavljajo, da se prebivalstvo ne bo več povečalo in kaj lahko se zgodi, da bo država čez dva deset let skoraj prazna.

To bi bilo škoda, saj je pokrajina zelo lepa. V glavnem mestu Harare so nas osupnile visoke, moderne in lepe stolpnice, ki pričajo o nekoč uspešnem gospodarstvu. Ljudje še zdaj v parkih prodajajo domače izdelke, kipe in rezbarije, vendar prodajo bolj malo. V preteklosti so se pojavljale na območju Zimbabveja dokaj razvite kulture, ki so pustile sledi v obliki zidanih palač in mest. Eno takih je Veliki Zimbabve, ki leži kakih 300 kilometrov južno od Harareja.

Kot se za poletje spodobi, smo si omislili v uredništvu

NOVO
AKCIJO

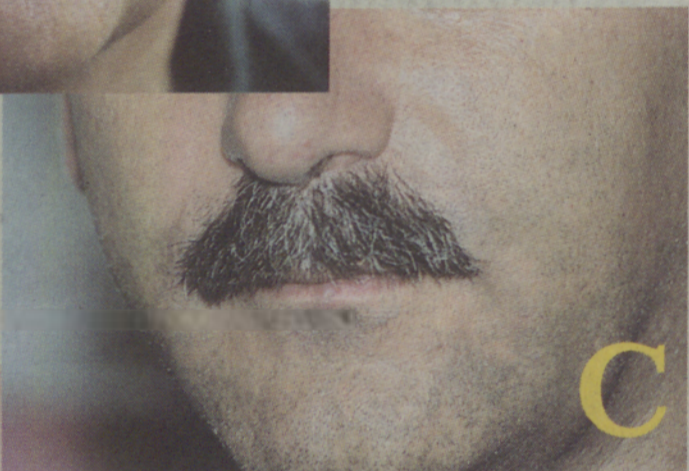
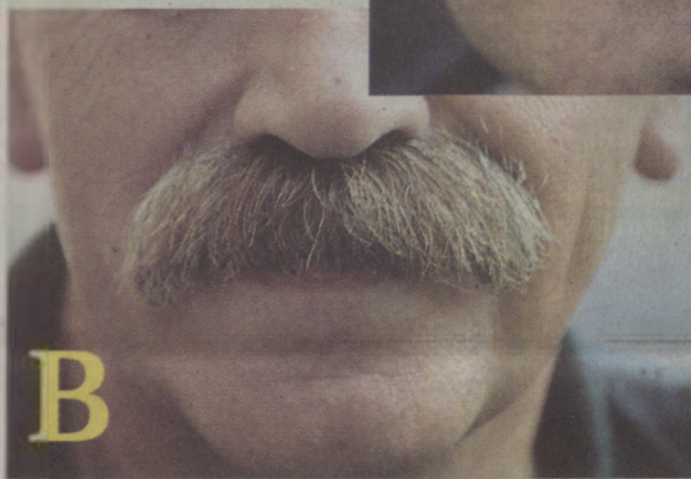
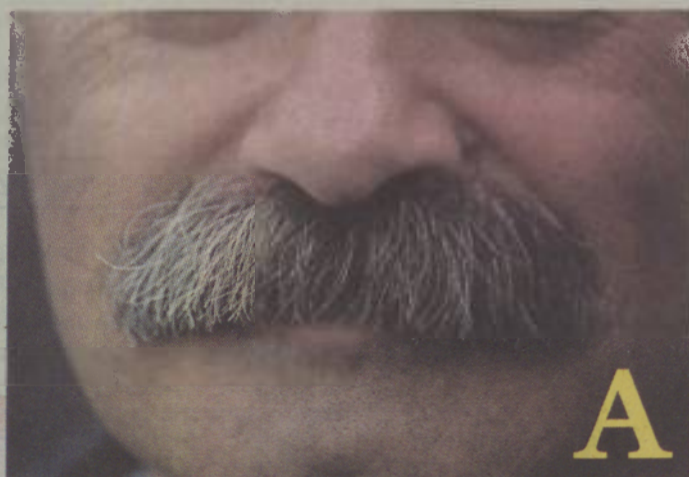
NAJ BRKI POMURJA

Če je v vaši bližini kdo, ki ima zavidanja vredne BRKE, nam pošljite njegovo fotografijo. Prvih šest tekmovalcev smo našli sami, zato pa boste SPET VI izbirali NAJLEPŠEGA, pravzaprav NAJLEPŠE BRKE.

Glasujete tako, da na dopisnico napišete črko (A, B, C, Č, D in E) VAŠEGA IZBRANCA oz. pošljite FOTOGRAFIJO VAŠEGA FINALISTA NA NASLOV: agencija VENERA, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom »NAJ BRKI«.

Vsi, ki boste glasovali, pridete v boben. Srečneža čaka nagrada.

Pokrovitelj akcije NAJ BRKI POMURJA je podjetje VENUS iz Murske Sobotice.

P. S.: Ženske so v prejšnji akciji dokazale, da »imajo jajca«, počakajmo in pogledjmo, kako se bodo odrezali moški!

NAJ
NAJ
NAJ

Oglejte si fotografije! Si še upa kdo trditi, da v Pomurju nima mo lepих deklet (OPROSTITITE NOG)!?

NAJ-NAJ-NAJ

NOGE

POMURJA

Zmagovalka Tadeja H. iz Murske Sobotice je ponosno prevzela nagrado iz rok Simona, ki je v imenu pokrovitelja – podjetja REBEL iz Murske Sobotice – predal vrednostni bon za nakup z trgovini Skiny v Slovenski ulici v središču mesta.

Pokrovitelj REBEL, d. o. o.,
Staneta Rozmana 3,
9000 Murska Sobota

Na veliko žalost glavnega moderatorja D. Radiča je prišla finalistka v dolgih hlačah, ni pa razočarala drugouvrščena Sandra H., ki je še Dušana prepričala, da je zavihal hlače in pokazal svoje bogastvo.

NAJ
NAJ
NAJ

BREZ KOMENTARJA

Kdo pa so ti mladi fantje?

Uredništvo

Vestnika

Tukaj priloročno vam pošiljam 2. sliko (fotografijo).

Štala sem v Vestniku vs. "v Peni", da skirate stare slike. Mislim, da so dovolj stare. Zvonovi so se vi kot jaz stari!!!

Zvonovi so in Tišini oz. tišinske cerkve.

Šna slike pa so, ko sem jaz hodila v Tišino. Sola na Tišino.

Učitelji sedijo od leve: Antauer Eugen, Hosi Sonya, ravnatelj Krantza Jožef, Hosi Pavla in učitelj Brener.

Lep pozdrav vsem!

Marija Kuhar
roj. ~~Antauer~~ Marija
Dom starejših
Plaknar

ZVONOVI

Prva svetovna vojna je bila izčrpavajoča in proti koncu sta si že obe strani želeli konca, čeprav nista vedeli, kako priti do njega. Vsega je primanjkovalo, zato ni čudno, da so prišli na vrsto tudi zvonovi iz številnih slovenskih cerkva. Postali so pravo nasprotje svoji osnovni funkciji - klicu k molitvi in miru. Vojna industrija razpadajoče se Avstro-Ogrske jih je pretopila ter iz medenine izdelala topove in krogle. Neki dan sta prišla na vrsto tudi dva tišinska zvonova ...

Po besedah gospoda Janeza Gregorja, kanonika na Tišini, so leta 1923, za časa kanonika Jožefa Krantza, posvetili dva nova zvonova (na fotografiji). Večji, s podobo Marije z Jezusom, tehta 1050 kg in ima ton f. Manjši, s podobo svetega Jožefa in s tonom a, tehta 531 kg. Ob njiju sta še zvonova s podobo sv. Štefana kralja, ki je bil izdelan leta 1897, in zvon s podobo sv. Florijana s tonom d. Zvonovi so uglašeni tako, da ob pravilnem zaporedju zaigrajo melodijo Salve regina. Na fotografiji sta tudi študenta, prihodnja zdravnika Zoltan Žekš in Franc Vogrinčič.

Tišinska osnovna sola 1. raz. 1928. Antauer s. uprav

Od 30. avgusta do 27. septembra

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. - 20. IV.)

September vas pričakuje odprtih rok, to pa pomeni, da imate maksimalne možnosti za izpeljavo načrtov, ki ste si jih zamislili. Kljub vsemu bo treba veliko delati, da boste svojo energijo porabili v želeni smeri. Med 10. in 23. septembrom zanimivo sporočilo, ki bo prineslo spremembe. V sredini meseca se bo nenadoma pojavila priložnost, da nadomestite nekaj, kar ste v počitnicah zamudili.

BIK

(21. IV. - 21. V.)

Zelo srečen mesec, tale september. Izkoristite ga za vse norčije, ki ste jih izpustili v poletju! Tudi obilje romantike, z malo vašega truda, se nakazuje. V septembru bo več dobre volje kot denarja. Izboljšalo se bo stanje, ki je povezano s službo ali šolo. V začetku meseca bodite pripravljene na pretrese. Ali jih boste »zakuhali« sami ali kdo drug, ni pomembno. Po 9. (Mars v kozorogu) se poženite proti novim ciljem!

DVOJČKA

(22. V. - 21. VI.)

Dinamičen in presenečen poln avgust, čaka vas mirnejši september. V odnosih s prijatelji ali v družini bodite previdni. Lahko doživite kako neprijetnost, zato se poskusite zavestno umiriti. Nenavaden in nepričakovan primer bo poskrbel, da se odločite ali izrazite svoje mnenje. Vsekakor boste potem streznjeni obsedeli na trdnih tleh in začeli graditi vse na novo.

RAK

(22. VI. - 22. VII.)

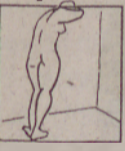
Čudovito lep in romantičen mesec! Venera v vašem znamenju bo skrbela za izobilje ljubezni, topline in dobre volje, ki vas bo spremljala na vsakem koraku. Seveda z vašo pomočjo. V ospredju bosta dom in družina. Možnost, da spoznate partnerja, je velika. Ne zapirajte se vase, ampak bodite odprti za ljubezen, da vas bo lažje našla. Možnost večjih nakupov in izboljšanja finančnih razmer. Prenagljenost in jeza!!!

LEV

(23. VII. - 22. VIII.)

Nepredvidljiv mesec! Izpolnite ga s športnimi dejavnostmi ali vsaj veliko gibanja na prostem! Mars bo prispeval dodatno energijo. Več sreče v ljubezni, vendar z več samozavesti. Mesec september je za vse leve mesec ljubezni in veselja. Dodajte nekaj k temu. Takoj v začetku meseca se bo pojavila partnerska problematika. Previdnost v poslu: nepravilna poteza vas bo postavila za leto nazaj. Svetlo, temno.

DEVICA

(23. VIII. - 22. IX.)

Pri vas si bosta v tem dokaj romantičnem mesecu sreča in smola podajali roko, doživeli boste vsakega malo ... Odvisno tudi od tega, kdaj ste rojeni! Če ste rojeni avgusta, ali v prvih dneh septembra, se boste imeli čudovito lepo, tudi s pomočjo prijateljev! Naklonjeni sta vam posebno prva in zadnja desetina meseca. Sicer vas čakajo bremena, ki jim boste gotovo kos - z malce truda in potrpežljivosti. Počitek.

TEHTNICA

(23. IX. - 22. X.)

Zužitkom boste lenarili, posebno če ste rojeni septembra in v prvih dneh oktobra. Nič ne bo narobe, samo da ne bo potem tehtnica na koncu meseca pokazala odločno preveč! Zato priporočamo: disciplina - tako pri jedi kot pri delu, potem boste z »izkupičkom« meseca septembra lahko prav zadovoljni. Tisti, športno razporejeni, bodo imeli dovolj energije za takšne in drugačne podvige. Črno, belo.

ŠKORPIJON

(23. X. - 21. XI.)

Kar dober mesec za vas, tale september. Razmeroma umirjen in sproščen. Izkoristite ga za prijetna doživetja, s tem da ne zanemarjate poslov, ki jih zahteva september oziroma konec počitnic. Ob primernem času romantika pa tudi obilo dobre volje. Po 10. bo vaša komunikacija s svetom izboljšana. Nov avto, računalnik, telefon? Uvajanje novosti na poklicnem področju v tem času ni priporočljivo. Nohti.

STRELEC

(22. XI. - 21. XII.)

Po dežju v septembru bo do vas prišlo veliko veselja, navdušenja in sreče! September je mesec za avanturistično razpoložene strelce. Na splošno morate poskrbeti za sproščanje energije, ker bo sicer prišlo v vas do eksplozije, ki bo v vašem okolju povzročila prepire in na splošno slabo voljo. Prenagljenost je povezana z nesrečo. Polena pod nogami, če boste previdni, bodo šla nazaj k tistemu, ki jih je vrgel.

KOZOROG

(22. XII. - 20. I.)

Za vas se je začela tista zgodnja jesen, zato sami poskrbite, da bodo zapihali sveži vetrovi ... Še malce uživajte in počivajte. Kakršnokoli akcijo začnite po 5. Pri odnosih z ljudmi prijetno presenečenje. Ob tem bodite pozorni na vsiljivca, ki ima nekaj za bregom. Problematično okoli 21. Za kakršnokoli dobro rešitev je treba še počakati. Kilogrami in holesterol!

VODNAR

(21. I. - 19. II.)

Prihajajo dramatični dnevi, vašemu znamenju se bliža polna luna! Morda se boste glede kake pomembne zadeve končno lahko odkrito pogovorili oziroma jasno in glasno povedali, kaj vas teži. Morda se boste noro zabavali! September je za vas mesec razkritij. Največ energije boste imeli v drugi polovici meseca. Odlično za šport, norčije in za strastno ljubezen! Kje je mir?

RIBI

(20. II. - 20. III.)

September je mesec, ko boste imeli kar nekaj težav, povezanih z zoprnimi in »težkimi« ter hladnimi ljudmi, toda potrpite, saj bo minilo ... Začetek bo nekoliko stresen (tudi vpliv polne lune) in bo poudaril vaše šibke točke. Sicer pa bo kar nekaj priložnosti, da boste zelo razigrani in celo vročekrvni, toda tudi premalo previdni. Koristilo vam bo, če boste včasih poslušali pamet! V prvi polovici meseca povečana psihična občutljivost.

Čas in Robert De Niro

(1976–2001)

Robert je doživel svetovno slavo leta 1976 s filmom Voznik taksija, kjer je igral naslovno vlogo kot vietnamski veteran. Največkrat je igral vloge gangsterjev ali policistov, izkazal pa se je tudi v karakternih vlogah.

1976

1981

1993

1996

2001

... in je vzel delo v svoje roke

Tako bi lahko zapisali konec zgodbe o Davidu Tomasoniju. Vse skupaj se je dogajalo v manjšem italijanskem turističnem kraju Jesa. David je bil telesni stražar igralkice Whitney Houston, ki je v omenjenem kraju preživljala počitnice. Nekega dne ga je »posodila« teniški igralki Venus Williams, ki je bila povabljen na parti. Na hišni zabavi je bilo veselo in Venus so tam izvolili celo za kraljico zabave. Kako je vse skupaj natančno potekalo, ne vemo, vendar je konec takšen: Venus in David sta danes zaljubljen par in vsi si ju lahko ogledajo na plaži grand hotela Frederico v Jesi.

Dekle meseca

je tokrat Ana Paula Teixeira, študentka arhitekture v Sao Paulu. Fotografijo smo izrezali iz najnovejše slovenske izdaje Playboya, v katerem smo zaman iskali fotografijo kakšne pristne Prlečke, Prekmurke, Gorenjke, Dolenjke ali kakršne koli druge Slovenke v Adamovem kostimu. Nič od tega. Ali se bo našla junakinja, ki se bo tako fotografirala za Pénove bralce?

Kraljica Sofija

Kot kakšna filmska zvezda se je španska kraljica Sofija, v nebesno modrem hlačnem kostimu, graciozno spustila po stopnicah šolske ladje španske mornarice Sebastian El Cano.

Kot vsako leto, so tudi letos povabili španski kraljevski par, da je slovesno odprl regato Copa Del Rey, ki poteka ob obali Malorce.

Da Juanu Carlosu in Sofiji na ladji v dolgih poletnih večerih v južnem španskem morju ne bi bil dolg čas, sta povabila na palubo tudi norveškega kralja Harald Norveškega in soprogo Astrid.

Pregled

Tako pregleduje David Coulhard, dirkač Formule 1, svojo prijateljico Simone Abdelnour, ki je sicer fotomodel in manekenka. Prizor na fotografiji je z začetka tretje desetine meseca avgusta v vasi blizu Nice v Južni Franciji, ko sta se fant in dekle poznala šele devet mesecev.

Au, buba!

Tako mogoče pravi Kate Winslet, ko se igra njena desetmesečna hčerkica Mia z njenimi lasmi. Kate si je svoje ime ali slavo »zaslužila« s filmom Titanic (Caprio itd...) Zda je mamica in kot vedo povedati informirani, se je v novo vlogo kar dobro vživela. Z možem Timom Theapletonom, ravno tako igralcem, živijo v manjšem angleškem mestecu Readingu, kjer se je Kate tudi rodila. Poleg zabave in seveda tudi skrbi za Mio se Kate pripravlja na nov film. Igrala bo mlado Terezo v filmu o materi Terezi.

FARAONI

taki kot nekoč

Malo je skupin, ki bi se na glasbenih odrih obdržale tako dolgo, kot je to uspelo prav skupini Faraoni.

Po krajšem premoru so se zdaj že priletni gospodje odločili, nadaljevati svojo glasbeno pot v postavi kot v starih dobrih časih: Nelfi Depangher, Piero Pocecco, Ferdi Maraž in Enzo Hrovatin. To, da s seštevkom rojstnih let lahko naberejo skorajda dve stoletji, jim nikakor ni ovira pri njihovem nadaljnjem delu, to pa so še posebej dokazali na letošnjem festivalu Melodij morja in sonca, ko so se predstavili z lepo melodično pesmijo SOLINAR. Ves čas so veljali za favorite festivala in mislim, da ne bomo naredili nobene krivice, če bomo povedali, da so favoriti tudi ostali, ne glede na prvo mesto Yuhubande in ne glede na njihovo tretje mesto. Čutna pesem Solinar je delo Enza Hrovatina, ki jo je seveda tudi zapel tako doživeto, kot se pač pesem, ki jo pišeš na svojo kožo, da zapeti. Še posebej pa je treba omeniti prekrasno besedilo, ki ga je napisala Silva Bajc. Zadnjo piko na i pa je potem dodal v aranžmaju še Patrik Greblo, ki je po rodu tudi Primorec.

Dan po festivalu so se Faraoni skupaj s svojimi prijatelji, predstavniki medijev in sponzorji podali na tradicionalno »festo«. Vkrkali so se na barko Jež, odpluli in pluli tako dolgo, dokler se ni naredil dan, kajti šele takrat se je njihovo prijateljsko srečanje končalo.

Polni delovne vneme in s polnimi jadrni novih glasbenih idej bodo prijadrali v jesen, ko lahko pričakujemo od Faraonov spet lepe melodije.

RAZPIS ZA HIT FESTIVAL 2001

To, kar se je lani začelo, se bo letos nadaljevalo, torej Hit festival, ki se bo zgodil novembra v Cankarjevem domu v Ljubljani. Radio Hit je razpisal tudi natečaj pod naslednjimi pogoji: avtorji lahko pošljejo svoja dela pod pogojem, da glasbeno delo še ni bilo javno objavljeno, to pa velja tudi za besedilo; besedilo mora biti v slovenščini, skladba pa ne sme biti daljša od 3 minut. Končne posnetke je treba poslati v veliki kuverti, ki mora vsebovati posnetek in izvod besedila pod šifro ter manjšo zapečateni kuvero s podatki avtorjev.

Prijave pošljite na naslov:
RADIO HIT
ZA HIT FESTIVAL 2001
LJUBLJANSKA 36
1230 DOMŽALE

Zadnji rok za prijavo je 15. september 2001.

Nagrajenim skladbam se obetajo privalčne nagrade, in sicer tri nagrade v zneskih: milijon, pol milijona in 250.000 tolarjev, potem pa so tukaj ravno tako privlačne nagrade za besedilo, priredbo in izvedbo.

Poletne plošče

Čisto sveža na prizorišču sta tako izdelka dveh dam, ki si krepko skačeta v zelje, a kljub temu uspeva vsaki po svoje obdržati in očarati svoje poslušalce, to sta Irena Vrčkovnik in Karmen Stavec. Če ste pred kratkim zašli v kakšno trgovino, potem ste prav gotovo opazili ploščo Karmen Stavec, ki nosi naslov Ostani tu. Seveda je dobila plošča naslov po njeni uspešnici z letošnje Eme., Karmen se je kot vedno potrudila, in ker sama pravi, da je s svojim življenjem izredno zadovoljna, je zadovoljna tudi s svojim novim glasbenim izdelkom, ki ravno tako kot ona izžareva zadovoljstvo. Glas, ki smo ga vajeni, in melodije, ki nas božajo – bi lahko zapisali za album Ostani tu. Kaj si lahko želimo še več. Torej plošča je na prodajnih policah in kot zatišje pred nevihto se pripravljaja Karmen na naskok v septembru, ko bo začela s promocijo, ko bomo lahko videli tudi videospot in ko se bo začela bojevati za svoj prostor na festivalih in bo pokazala, koliko več si želi.

Še je prostor za legende

Komaj smo v prejšnji izdaji Pena najavili »come back« starih mačkov, že se je v novi preobleki pojavila tudi dobra stara skupina Pop design.

Razmišljanje je obradilo sadove, vsi so bili namreč enotnega mnenja, da je skupina Pop design požela daleč več uspeha kot solistične kariere posameznikov.

Po motu, da je dobre stvari je treba ponoviti, so se fantje lotili starih uspešnic v novi preobleki in tako je nastala šestnajsta plošča skupine Pop design v zasedbi petih glasbenikov: Vilija Resnika, Toneta Košmrlija, Janija Marinska, Damjana Tomažina in Martina Erjavca.

Na plošči so vsi njihovi največji hiti, seveda s sodobnim zvokom, in kot poslastica tudi nova pesem s simboličnim naslovom Prihajam domov.

Promocija plošče se je zgodila v botaničnem vrtu v Ljubljani, kjer se je srečala stara/nova zasedba s svojimi prijatelji in seveda novinarji, ki so bili deležni še novice o nastalem videospotu za naslovno pesem.

Člani skupine Pop design so vsem na široko razlagali, da še nikoli niso imeli tako dobrega občutka, kajti ljudje na njihovih koncertih pojejo stare uspešnice. Še bolj pa so bili veseli novice o odlični prodaji plošče, že v predprodaji naj bi namreč prodali 2000 izvodov.

Torej, Pop design se vrača v vaše domove.

Kakšna je Irena Vrčkovnik?

To, da ima Irena podedovane glasbene gene, najbrž ni treba posebej poudarjati. Oba starša sta še zdaj člana pevskega zbora v Šoštanjju in tudi Irena je začela svoje prve glasbene korake prav v zboru.

Res da je obiskovala tudi glasbeno šolo, v kateri se je učila najprej harmoniko, potem pa še klavir, a njena glasbena strast je prišla na površje šele v srednji šoli, ko je ustanovila glasbeno skupino Aurora.

Tudi študij si je izbrala v povezavi z glasbo, in sicer glasbeno pedagogiko, in do rojstva otroka je tudi poučevala glasbo na osnovni šoli.

Ker se je vedno bolj posvečala svoji glasbeni karieri, se je odločila, da se bo z glasbo tudi preživljala in se končno z njo ukvarjala povsem profesionalno, zato je tudi prenehala poučevati.

Kako plodna so bila vsa ta leta, priča dejstvo, da je do zdaj posnela šest plošč in da je v trgovine pravkar prišla njena najnovejša, torej sedma plošča, v kateri razkriva, kakšna je.

Takšna sem, je naslov njenega najnovejšega izdelka, in že po glasbi boste lahko kaj hitro ugotovili, da je Irena živahna, optimistična in vesela. To je dejstvo, kajti če ne bi bila takšna, ne bi mogla napisati take glasbe, in na tej plošči se je kot avtorica glasbe izkazala kar pri štirih pesmih.

Tudi besedila pričajo o tem, da je Irena pozitivno in poskočno bitje. Razen

dveh, ki sta jih napisala Koferič in Domicelj, so vsa druga na plošči nastala pod Ireninim peresom.

Če si boste zavrteli Irenino ploščo Takšna sem, se boste tudi sami zavrteli ob ritmihi pop-country glasbe, v kateri še posebej lepo zvenijo still gitare, na katere je zaigral Davor Rodik, član skupine Plava trava zaborava.

Privoščite si torej malo pridiha countryja in praznujte z Ireno, ki praznuje letos, tako kot naša država, deseto obletnico svojega delovanja na glasbeni sceni.

Bralci Péna se predstavljajo

Spet vračam se v svoj rodni kraj, kjer dobri so ljudje in ptički žvrgole. Mladost mi tu srečna ostala je, spomin na mlade dni.

Bodonci, prelepa vas si ti, kjer glas harmonike dolgo se glasi. Bodonci, prelepa vas si ti, kjer glas harmonike še živi.

Na polja ta, z zlatim žitom posejana; v potok, ki šumi posredi vasi, med travnike in doline rožnate, med dobre te ljudi ... srce si spet želi.

Bodonci, prelepa vas si ti, kjer glas harmonike dolgo se glasi. Bodonci, prelepa vas si ti, kjer glas harmonike naj živi.

Taka je vsebina moje pesmi, ki sem jo naslovila *Bodonci, prelepa vas si ti*, zdaj pa je postala ta moja skromna pesem že neke vrsta vaška himna, ki jo pojemo na vseh prireditvah, to pa pomeni, da so jo ljudje sprejeli za svojo, čeprav bi jo bilo treba najbrž še piliti.

Pa pojdemo po vrsti!

Rodila sem se 1952. leta na kmetiji Šiftarjevih v Strukovcih. Obiskovala sem srednjo ekonomsko šolo; poročila pa sem se mlada, stara osemnajst let. To je bilo 1970. leta. Za roko me je zaprosil Rudolf Vlaj, po domače Reži, iz Bodonec, ki je dotlej živel kot sin edinec s svojima staršema Štefanom in Julijano. Moram povedati, da sta me tast in tašča lepo sprejela in vsi smo se dobro razumeli. Žal je tast umrl, ko mu je bilo komaj šestinsedemdeset let, tašča pa še živi in je stara dvainosemdeset let. Vsi smo se ukvarjali s kmetijstvom in živinorejo. Ko sem se poročila, je bilo v hlevu dvanajst glav živine, zdaj pa jih imamo

Fotografija iz mojih dekliških let

že nekaj časa dvaindvajset. Več imamo tudi zemlje: petnajst hektarjev. Količino zemljišč smo povečali v glavnem zaradi dedovanja. Odkar sem na novem domu, ki je seveda odtlej tudi moj dom, smo večkrat zidali stanovanjsko hišo, hleve, garaže ...

Z možem sva dala življenje dvema otrokoma: Zvonku, ki je zdaj star enaintrideset let, in Lei, stari triindvajset let. Zvonko se je poročil domov in vzel za ženo Cvetko iz Andre-

Naj... orehove potice

Helene Vlaj

V čem je skrivnost potic, pri katerih skorja ne odstopa?

ječ. Imata osemletnega sina Tadeja, midva z možem Režijem pa tako prvega vnuka, ki ga imava nadvse rada. Zvonko je končal srednjo kmetijsko šolo, zdaj pa je samostojni podjetnik in ima obrtno dovoljenje za dela z gradbeno mehanizacijo. Snaha Cvetka je tekstilna konfekcionarka in je zaposlena v Muri. Hčerka Lea prav ta čas pripravlja diplomsko nalogo in po zagovoru bo diplomirana inženirka živinoreje. Je še samska in zelo navezana na rojstno domačijo. V prostem času rada zaigra na harmoniko.

Pravite, da ste me obiskali predvsem zato, ker sem dobila na letošnji razstavi *Dobrote slovenskih kmetij* v minoritskem samostanu na Ptujju odličje *znak kakovosti*?

Povem naj, da me kuha in peka zelo veselita. Veliko sem se naučila od matere Šarike, potem od tašče Julijane, nekaj pa je tudi lastnih izkušenj, saj sem receptom, ki sem jih kje dobila ali prebrala, dodajala kaj svojega. Zgodaj, kmalu po poroki, sem se vključila v aktiv kmečkih žena in bila devet let njegova predsednica; zdaj pa sem članica bodonske ženske sekcije. Pri nas še vedno zelo slovesno praznujemo osmi marec - dan žena. Gre za prijetno druženje, ki se ga udeležujemo samo ženske, od moških pa prideta le dva: predsednik bodonske krajevne skupnosti in pučanski župan, ki nas pozdravita. Naša ženska sekcija organizira čez leto tudi več izletov, tako da smo ženske Bodonec in okolice obiskale najbrž že vse posebej zanimive slovenske točke, zato smo se že podale v tujino. Sekcija prireja tudi razstavo domačih jedi.

Sama se očitno dobro razumem na peko orehovih potic, zato sem sprejela pobudo, da bi jih ponudila v oceno in razstavo na Ptujju. Prvič sem sodelovala 1997. leta in odtlej vsako leto doslej. Dobila sem pet zlatih odličij in eno bronasto. Glede na to, da sem dobila tri leta zapored za svojo potico najvišje priznanje, sem letos pridobila še znak kakovosti. Priznanje, ki je tudi lepo na pogled in ga imam, enako kot druga, obešeno na steni v kuhinji, mi resnično veliko pomeni. Je dokaz, da znam speči dobro orehovo potico. Sicer pa je na mizi in jo poskusite.

A, recept bi radi? Nič posebnega ni in lahko ga preberete tudi kje druge.

Zamesim testo iz gladke Intesove moke tip 500, pri čemer uporabim seveda kvas, domače kravje mleko in domača jajca (rumenjake). Pustim pol ure vzhajati. Maso za nadev naredim iz skrbno očiščenih zmletih orehov, beljaka, kristalnega sladkorja, ruma, vanilin praška in limone. Pečem v 'babi', kot pravimo pri nas lončeni posodi za peko potic. Pečem petinštirideset minut pri temperaturi dvesto stopinj. Doslej se mi še ni zgodilo, da bi skorja odstopila od nadeva, se pa to menda dogaja nekaterim drugim ženskam, zato me pogosto vprašajo, kaj je vzrok za to, a jim ne vem povedati, ker sama pri peki potic teh lepotnih težav

Poročila sem se mlada, stara osemnajst let. Kot nevesta sem imela kratko krilo, Reži pa je imel običajno praznično obleko.

To je posnetek z letošnjih ptujskih Dobrot slovenskih kmetij. Predstavniki mi izročajo znak kakovosti za orehovo potico.

nimam. Izkušnje so vsekakor koristne. Pa vendarle: testo mora biti rahlo kot nadev!

Pri nas pečemo potice za večje praznike, razne pogače pa pečemo, ker smo pri hiši pač štiri ženske, vsak teden. Pohvalim naj našo snaho, ki zna pripraviti odlične kremne rezine in vam bo morda dala recept. (Tega je res napisala, doma smo ga preizkusili in zdaj pri nas pečemo le še kremne rezine, ko pa so tako dobre in najbrž - redilne, toda greh je sladek, op. p.). Jeseni pa pri nas in pri drugih hišah v Bodoncih radi pečemo tudi bele gibanice. Čudite se, zakaj bele? Zato, ker niso podobne običajni prekmurski gibanici s pisanim bogatim nadevom, ampak je nadev le naribana, nato pa še na majhne kocke narezana bela repa. Naj vam dam recept? Aktualen bo jeseni, ko bomo pulili repo.

V Bodoncih sem že več kot trideset let. To je lepa razložena gorička vas z več zaselki in iz nekaterih je mogoče videti daleč naokoli po Goričkem, Prekmurju, pa na Štajerko in drugam. Prijetno je živeti tu, če si zdrav in nisi pohlepen. Ljudje, ki so odšli živeti drugam, se radi vračajo v kraj, za popularizacijo katerega je veliko prispeval tudi žal že pokojni harmonikar Štivan. To me je spodbudilo, da sem zapisala: Bodonci, prelepa vas si ti, kjer glas harmonike še živi. Da, živi. Tudi zato, ker imamo srečanja harmonikarjev in nam je lepo. Sama pa sem še posebej srečna, ko je ob meni vnukec Tadej.

Najmlajši član naše sedemčlanske družine je naš osemletni Tadej, moj vnuk, ki ga imamo vsi takooooo radi. V ospredju so moje orehove potice.

Štefan L. Sobočan

Tako smo bile deklice nekoč oblečene in tako smo se igrali pred ograjo v Strukovcih. Jaz sem v sredini.

Zlata in Filip

pen par

Srečala sta se po naključju in imela sta si marsikaj zanimivega povedati in pokazati. Oba imata trenutno status šolarja - v računalniški šoli. Ona (Zlata Domiter iz Černelavec, svojčas poslovodja trgovine Borovo v M. Soboti) je s ponosom razkazovala svoje fotografije s potovanja in navdušeno sporočila novico, da si že zna preko računalnika dopisovati; on (Filip Matko, novinar na TV AS) pa, kako težko že čaka, da bo postal očka. Abrahama pa je sicer že zdavnaj srečal.

FOTO JOG